

nasza
SZKOŁA

Z tego podręcznika korzysta teraz:

1.....

2.....

3.....

Kochane Drugoklasistki,

Kochani Drugoklasiści,

ten podręcznik powstał
dzięki pracy wielu osób.

Dbajcie o niego i nie rysujcie w nim.

W przyszłym roku szkolnym
będzie przewodnikiem dla Waszych
młodszych koleżanek i kolegów.

Nasza szkoła

Podręcznik do szkoły podstawowej

Maria Lorek, Monika Zatorska

klasa 2

część 4

Adaptacja dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Agnieszka Bajewska-Kołodziejak, Katarzyna Cichocka-Segiet, Małgorzata Czajkowska-Kisil,
Emilia Danowska-Florczyk, Piotr Mostowski, Paweł Rutkowski, Małgorzata Skuza, Krystyna Ziątek

Warszawa 2016

ISBN 978-83-64735-65-3 (całość) ISBN 978-83-64735-69-1 (część 4)

Spis treści

MAJOWE SPOTKANIA

- 4–5 „Gazeta Przyjazna” – 1, 2, 3 maja
- 6–7 Mój maj
- 8–9 Nad rzeką
- 10–11 Rzeka
- 12–13 Ryby
- 14–15 Bajka o flądrze
- 16–17 Doświadczenia z wodą
- 18–19 Załek słówek – wyrazy z **ch** niewymiennym

NASZE UCZUCIA

- 20–21 Uczucia
- 22–23 Co czujemy?
- 24–27 Strach ma wielkie oczy
- 28–29 Załek słówek – utrata dźwięczności
- 30–31 Starszy brat
- 32–33 „Gazeta Przyjazna” – 26 maja
- 34–35 Gniazdo
- 36–37 Ptaki
- 38–39 Załek słówek – **nad, pod, w, za...**

MY, DZIECI

- 40–41 Nasze zabawy
- 42–43 Mamy prawo

KSIĄŻKI

JAK CZARODZIEJSKIE DYWANY

- 44–45 Spotkania z książką
- 46–49 Dzień Czytelniczki i Czytelnika
- 50–51 Jak zrobić papier?
- 52–53 Załek słówek – powtórzenie

BADAMY, DOCIEKAMY, EKSPERYMENTUJEMY

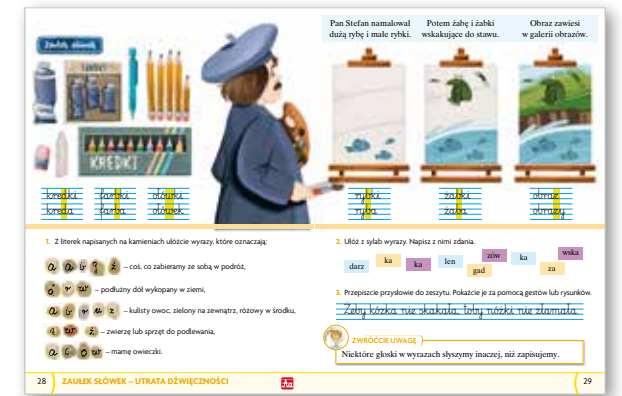
- 54–55 Ciekawość
- 56–59 Festiwal nauki
- 60–61 Cyber-Ryba
- 62–63 Załek słówek – skróty

WKRÓTCE WAKACJE

- 64–65 Klasowa informacja turystyczna
- 66–67 Jura Krakowsko-Częstochowska
- 68–69 Załek słówek – powtórzenie
- 70–71 Warmia i Mazury
- 72–73 „Gazeta Przyjazna” – 22 czerwca
- 74–75 Jeszcze tylko chwilek parę...
- 76–77 Wierszyki ortograficzne
- 78–79 Co już wiemy? Co potrafimy?

„Gazeta Przyjazna” – inspiracja do tworzenia klasowej gazety.

Załek słówek – zabawy i ćwiczenia słownikowe, gramatyczne i ortograficzne.

Edukacja polonistyczna

Edukacja matematyczna

Edukacja przyrodnicza

Edukacja artystyczna

Edukacja społeczna

Doświadczenia i eksperymenty.

Teksty literackie.

Inspiracje artystyczne.

Pytania, polecenia, inspiracje do aktywnego działania.

1

maja

Święto Pracy

2

maja

Dzień Flagi
Rzeczypospolitej
Polskiej**3**

maja

Święto
Narodowe
Trzeciego Maja

Gazeta Przyjazna

Czasopismo klasy 2

Numer 13

Majowe święta

1 maja to Święto Pracy. Obchodzi się je w wielu krajach. Tego dnia w szczególny sposób okazujemy szacunek osobom, które starają się jak najlepiej wykonywać swoją pracę.

2 maja jest Dniem Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Kolorystyka naszej flagi nawiązuje do godła Polski. Górny pas reprezentuje orła białego, a dolny tło godła. Kolor biały oznacza czystość, a czerwony waleczność i odwagę.

3 maja obchodzimy Święto Narodowe Trzeciego Maja. Ustanowiono je na pamiątkę uchwalenia w 1791 roku pierwszej w Polsce i w Europie konstytucji. Konstytucja to najważniejszy dokument w państwie. Zebrane są w nim prawa i obowiązki każdego obywatela.

WARTO PAMIĘTAĆ!

2 maja obchodzimy też Dzień Polonii i Polaków za Granicą. Pozdrawiamy wszystkich Rodaków na całym świecie!

MAMY NOWYCH CZYTELNIKÓW!

Nawiązała z nami kontakt klasa druga z jednej z warszawskich szkół. Oto fragment listu:

Od Bartka z Waszej klasy otrzymaliśmy kilka numerów „Gazety Przyjaznej”. Gratulujemy pomysłu! Chętnie będziemy z Wami korespondować. Przesyłamy zdjęcie z parady, która co roku odbywa się z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja. Może zamieścicie je w swojej gazecie?

Zaproszenie

Klasa 2a wraz z rodzicami zaprasza wszystkich chętnych na majówkę. Weźcie rower, ubierzcie się na biało-czerwono. Mile widziane są również biało-czerwone ozdoby roweru. Zbiórka 3 maja o godzinie 10.00 przy ulicy Przyjaznej 3.

Mój maj

W roku dwanaście jest miesięcy,
każdy ma w sobie coś miłego.
A ja po prostu maj uwielbiam
i czekam cały rok na niego!

Bo jest szalony!
I niezwykły!
Bo zmienia park w zielone morze
i wszystko kwitnie,
rośnie,
śpiewa,
i każdy w dobrym jest humorze...

Ptaki świergoczą jak szalone,
można po lekcjach biec na lody.
Zrywam się z łóżka bez budzika
i mam ochotę na przygody!

Soboty spędzam na rowerze,
urządzam piknik gdzieś na łące
i tylko żal mi, że ten miesiąc
nie może trwać...
przez TRZY MIESIĄCE!

1. Które zwrotki opisują maj? Jak wygląda maj na ilustracji?
2. Czy potrafisz wyjaśnić zdanie: „Park się zamienia w zielone morze”?
3. Namaluj, jak wygląda maj. Przygotujcie wystawę waszych prac i wymyślcie tytuł wystawy.

Roksana Jędrzejewska-Wróbel

Nad rzeką

Majowy poranek był wyjątkowo piękny – słoneczny i ciepły. W taki dzień nikomu nie chce się siedzieć w klasie. Kiedy więc pani powiedziała, że wychodzimy nad rzekę, wszyscy się ucieszyli.

– Hurra! Nie będzie lekcji! – zawołała Gabrysia.

– To się dopiero okaże – uśmiechnęła się pani.

Nad rzeką drzewa miło szumiały i dawały cień, trawa była miękka i pachnąca, a woda migotała wesoło, odbijając promienie słońca.

– Będziemy się kąpać? – ucieszył się Patryk, jednak pani pokręciła głową i poprosiła dzieci, żeby położyły się na trawie.

Leżeli, nic nie mówiąc, ale naokoło wcale nie było cicho. Wręcz przeciwnie! Z wodnych zarośli do uszu dzieci docierały tajemnicze chrobotania, szmery, szumy i pluskania.

– Co to jest? Co tak hałasuje? – zapytała Gabrysia.

– Przecież tu nikogo nie ma – zdziwił się Patryk.

Ale kiedy razem z panią wyruszyli na ekspedycję poszukiwawczą, okazało się, że nie miał racji. Na brzegu rzeki odkryli bobrowe żeremia i gniazda rybitwy. Widzieli pływające po rzece kaczki, a Łucji udało się nawet dostrzec pływającą rybę. Pani powiedziała, że to łosoś – ryba, która żyje tylko w bardzo czystych wodach.

– To znaczy, że nasza rzeka jest czysta! – ucieszył się Darek.

Siedząc nad rzeką, słyszeli dochodzący z oddali głos żurawi i klekotanie bocianów. Hoan wypatrzył jaszczurkę wygrzewającą się

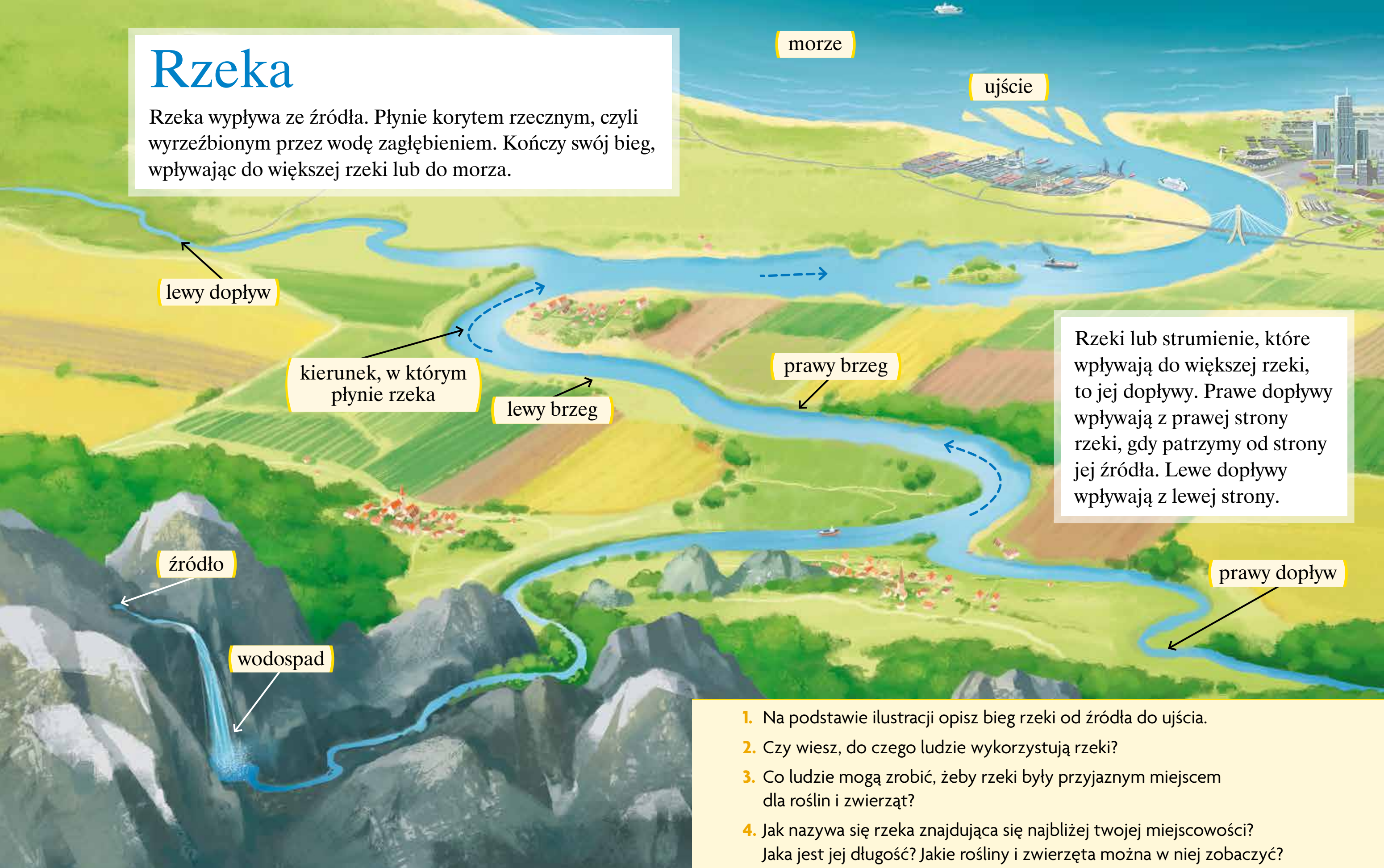
na kamieniu, a koło stopy Natalii przemknął zaskroniec. Wojtek zobaczył pod liściem łopianu szarą ropuchę, a Celina przez lupę dokładnie obejrzała ważkę, która przysiadła na ramieniu Karola.

– Czy to była lekcja, czy wycieczka? – zastanawiała się Gabrysia, kiedy wracali do szkoły.

1. Jakie rośliny i zwierzęta zobaczyły dzieci na łące? Poszukaj informacji w tekście.
2. Przeczytaj pytanie Gabrysi zapisane na końcu opowiadania. Odpowiedz na nie.
3. Czy wiesz, co to jest żeremie?
4. Załóżcie klasowy album o zwierzętach żyjących nad rzeką lub na łące. Możecie wklejać do niego zdjęcia i ilustracje, zapisywać informacje i ciekawostki.

Rzeka

Rzeka wypływa ze źródła. Płyne korytem rzecznym, czyli wyrzeźbionym przez wodę zagłębieniem. Kończy swój bieg, wpływając do większej rzeki lub do morza.

Rzeki lub strumienie, które wpływają do większej rzeki, to jej dopływy. Prawe dopływy wpływają z prawej strony rzeki, gdy patrzymy od strony jej źródła. Lewe dopływy wpływają z lewej strony.

1. Na podstawie ilustracji opisz bieg rzeki od źródła do ujścia.
2. Czy wiesz, do czego ludzie wykorzystują rzeki?
3. Co ludzie mogą zrobić, żeby rzeki były przyjaznym miejscem dla roślin i zwierząt?
4. Jak nazywa się rzeka znajdująca się najbliżej twojej miejscowości? Jaka jest jej długość? Jakie rośliny i zwierzęta można w niej zobaczyć?

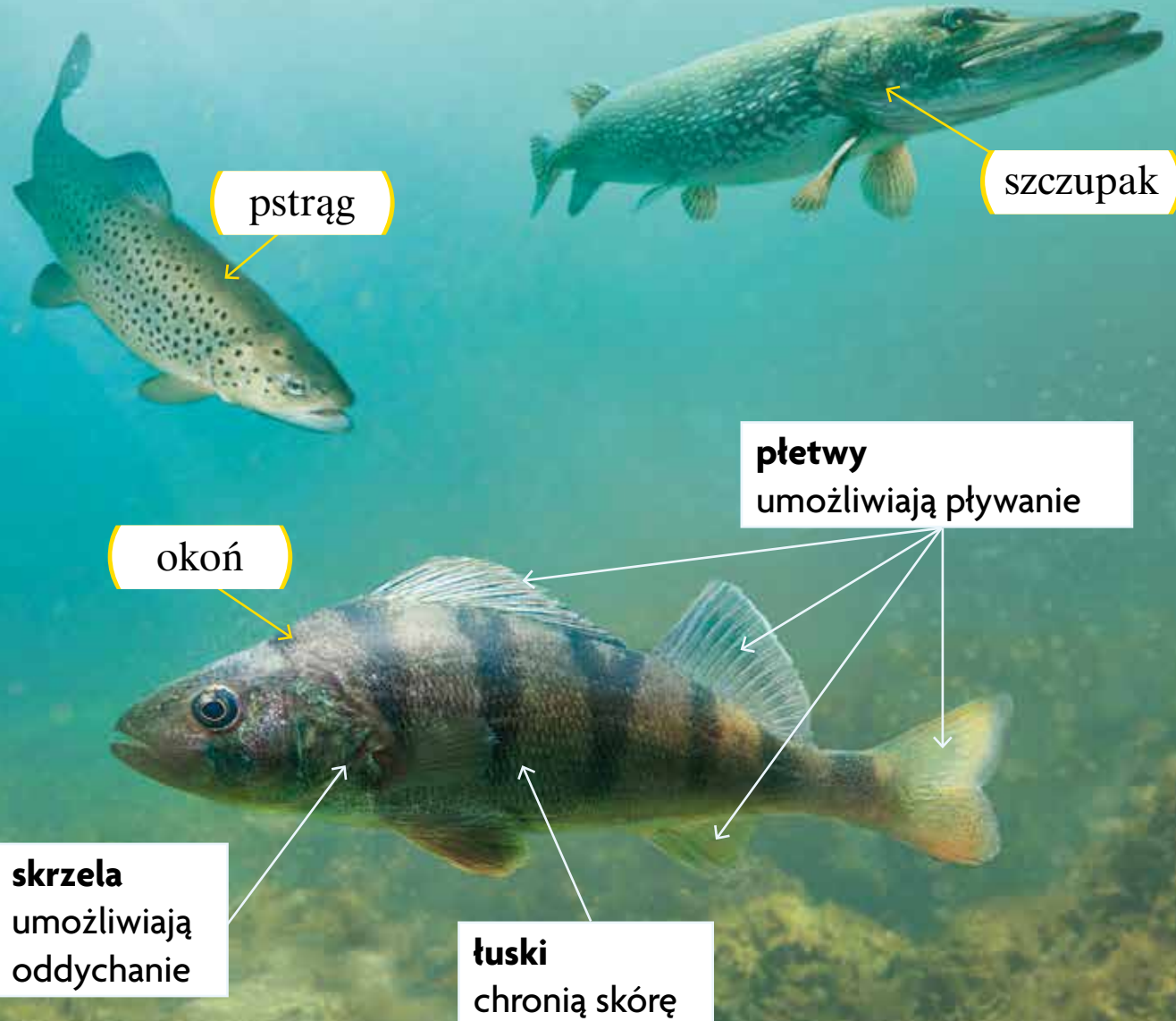

Ryby

Zwierzętami, które całe życie spędzają w wodzie, są ryby. Niektóre z nich żyją w wodach słodkich, czyli rzekach, jeziorach i stawach.

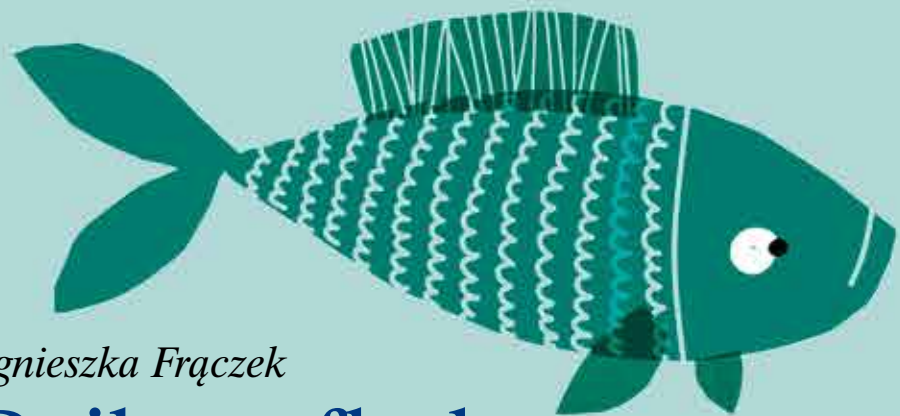
Inne ryby żyją w wodach słonych, czyli w morzach i oceanach. Te wody rzeczywiście są słone, natomiast wody słodkie nie mają słodkiego smaku. Nazywa się je tak, ponieważ zawierają bardzo mało soli.

RZEKA

MORZE

Agnieszka Frączek

Bajka o flądrze

Przed wiekami w Bałtyku żyła flądra, która marzyła, by rządzić światem. No, może nie całym światem. „Na lądzie – myślała – niech sobie królują inni. Ale tu, pod wodą, królową mogę być tylko ja. Nikt inny przecież nie jest tak mądry, wytworny i sprawiedliwy. I na pewno nikt tak szybko nie pływa. Nikt!” – zachwycała się sobą. Na sąsiadów flądra zerkiała z wyższością. Łososie? Dorsze? Makrele? Żadne nie mogły się z nią równać. Jesiotry? Śledzie? Flądra na ich widok tylko prychała wyniośle.

„Same niezdary i cudaki” – myślała o swoich sąsiadach.

„Potrzebują kogoś, kto będzie nimi rządził”.

– Wybierzemy króla! – zaproponowała więc.

– Ale jak? – dopytywały ryby.

– Staniemy do zawodów. Wystartujemy spod tamtej kępy glonów, widzicie?

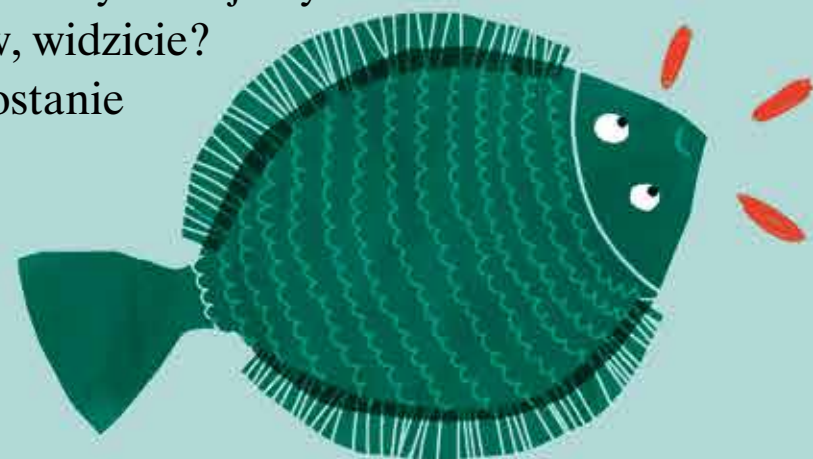
A królem lub królową zostanie

ta ryba, która pierwsza

dopłyne do przystani.

Do biegu... gotowi...

start!

Śmignęły w dal dorsze, łososie i jesiotry. Pomknęły makrele, śledzie i sardynki. Szybciej! Prędzej!! Dalej!!!

Tylko jedna flądra się nie spieszyła. „I tak będę pierwsza. Jestem przecież nie tylko najmądrzejsza i najwytworniejsza, ale również najszybsza!” Płynęła więc spokojnie, to wyobrażając sobie, jak pięknie będzie wyglądała w koronie, to zastanawiając się, w której płetwie wygodniej jej będzie trzymać berło.

Kiedy wreszcie zbliżyła się do przystani, usłyszała gromkie oklaski i wiwaty:

– Hura! Niech żyje król!

– Chyba królowa – mruknęła flądra, pewna, że ryby wiwatuja na jej widok. Dumnie podniosła łebek i... I zobaczyła śledzia w koronie! Skromny, niepozorny śledź pierwszy dopłynął do celu.

– Co?! Ten pospolity śledź królem?! – flądra tak się złościła, aż całkiem wykrzywił jej się pyszczek, a ona sama stała się płaska jak kartka papieru.

Podobno złość wciąż jej nie przeszła. Dlatego i dzisiaj wygląda tak jak w dniu, w którym śledź został królem ryb.

1. Co flądra myślała o innych rybach? Co flądra myślała o sobie?
2. Dlaczego flądra nie wygrała zawodów?
3. Jakie ryby występują w opowiadaniu? Jak wyglądają i gdzie żyją?
4. Wykonajcie ilustracje do bajki o flądrze.

Doświadczenia z wodą

Uciekający pieprz

Przygotujcie: głęboki talerz, wodę, 2 patyczki higieniczne, zmielony pieprz, płyn do mycia naczyń.

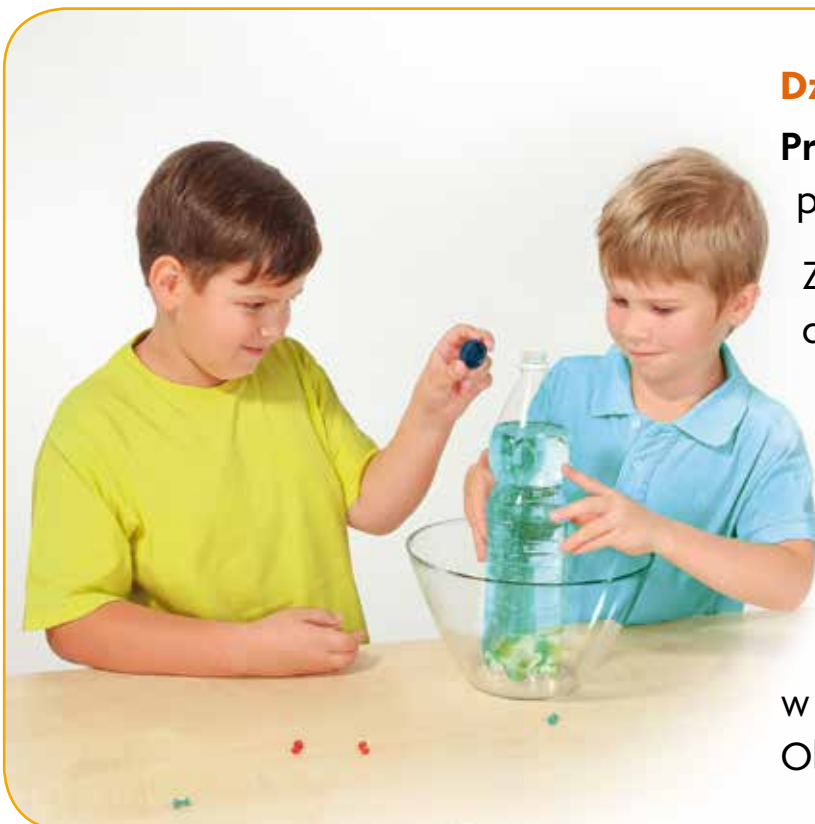
Do talerza wlejcie trochę wody. Posypcie ją pieprzem równomiernie na całej powierzchni. Dotknijcie wody patyczkiem i obserwujcie, czy coś się dzieje z pieprzem. Drugi patyczek zamoczczone w płynie do mycia naczyń. Włóżcie go do wody i przytrzymajcie chwilę, przyciskając do dna. Powiedzcie, co się stało.

Dziurawa butelka

Przygotujcie: plastikową butelkę, pinezkę, wodę i miskę.

Zróbcie pinezką cztery małe dziurki w butelce. Nalejcie wody do pełna, zakrywając palcami dziurki podczas nalewania. Zakręćcie butelkę. Powoli odsuńcie palce. Sprawdźcie, co się będzie działo z wodą. Następnie butelkę umieśćcie w misce. Odkręćcie nakrętkę. Obserwujcie, co się będzie działo.

Zgniatanie butelki

Przygotujcie: plastikową butelkę, bardzo ciepłą wodę.

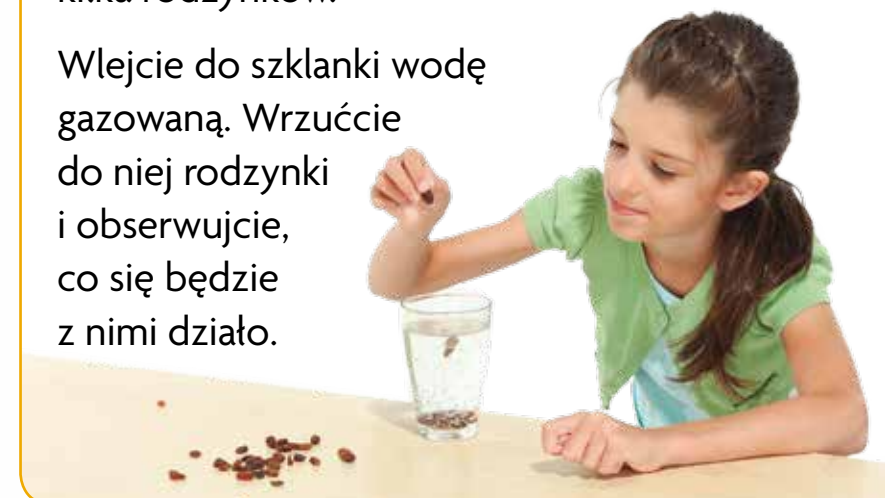
Do pustej plastikowej butelki wlejcie trochę bardzo ciepłej wody i zakręćcie butelkę. Obracajcie ją na wszystkie strony. Następnie włóżcie butelkę pod strumień zimnej wody i obserwujcie, co się stanie.

Tańczące rodzyнки

Przygotujcie: wysoką szklankę, wodę gazowaną, kilka rodzynek.

Wlejcie do szklanki wodę gazowaną. Wrzućcie do niej rodzynek i obserwujcie, co się będzie z nimi działo.

Górka z wody

Przygotujcie: wodę, szklankę, tacę, kilkadziesiąt monet o wartości 2 lub 5 gr.

Postawcie na tacy szklankę i nalejcie do niej wody do pełna. Wrzucajcie delikatnie do szklanki po jednej monecie. Obserwujcie z boku wodę w szklance. Jak myślicie, co się będzie działo? Sprawdźcie swoje przypuszczenia. Zamiast monet możecie użyć spinaczy biurowych.

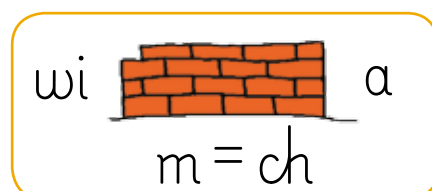
1. Co widzisz na ilustracji? Które wyrazy możesz wykorzystać do jej opisania?
 bochenek • chomik • chorągiewka • chłopiec • puchar • samochód
 schody • wichura • chata • kuchnia • tchórz • szachy • spadochron

2. Napisz pytania do zdań.

Zuchy mają niebieskie chusty.
 Chłopcy grają w szachy.
 Michalina podziwia chabry.
 Michał chce pokroić chleb.

3. Rozwiąż rebusy.

4. Odszukaj wyrazy ukryte w słowach: **chusta, chmura, schronisko**.
 5. Dobierzcie wyrazy w pary, aby powstały połączenia takie jak **gradowa chmura**.
 ostry **chmura**
 pachnące **kwiaty**
 gradowa **turniej**
 szachowy **chrzan**
 trujący **muchomor**
 6. Zróbcie makietę lub projekt schroniska górskiego „Chata Czterech Wichrów”.

Natalia Usenko

Uczucia

Cokolwiek się wydarzy –
czy martwisz się,
czy marzysz –
tak wiele różnych uczuć
na twojej widać twarzy!
Dzień każdy nam przynosi
tych uczuć bardzo dużo...
I każde jest potrzebne.
I wszystkie czemuś służą.

Przyplyną i odpłyną,
bo żadne nie trwa wiecznie!
Niektóre są przyjemne,
a inne – niekoniecznie...
Po prostu są, i kropka!
Niech nikt więc nie próbuje
powiedzieć:
– Nie masz prawa
czuć tego, co dziś czujesz!

Masz prawo do nadziei,
do smutków
i radości,
do gniewu
i zdumienia,
współczucia
i zazdrości.

Uczucia są podobne
do wszystkich zmian pogody:
przychodzą do każdego,
czy stary jest,
czy młody.

Lecz nawet wielki smutek
odejdzie i przeminie.
Jak kończy się ulewa,
jak znika śnieg po zimie...

1. Wskaż nazwy uczuć w wierszu. Jakie znasz inne uczucia?
2. Znajdź fragment wiersza, który mówi o tym, do czego podobne są uczucia.
3. Czy uczucia są nam potrzebne? Co można zrobić, gdy ktoś jest smutny lub zdenerwowany?
4. Namaluj dwie ilustracje: jedną przedstawiającą radość, a drugą – smutek.

Co czujemy?

Ale mnie przestraszyłaś!
Myślałam, że w pokoju
nikogo nie ma.

Hura! Wygrałam
w turnieju szachowym!
Jak ja się cieszę!

Gdzie się podział Reks?
Od kilku godzin nie ma go
w domu. Co będzie,
jeśli się zgubił?

Jak długo można czekać
na Alę?! Jeszcze chwila,
a spóźnimy się do kina!

Skąd się wzięła zielona
żabka na moim dywanie?

Ojej, to prezent
dla mnie? Ale
niespodzianka!
Bardzo ci dziękuję.

● Przyjrzyj się znaczkom. Potem zaprojektuj własne znaczki.

złość

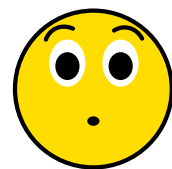
zaskoczenie

radość

smutek

zaniepokojenie

strach

1. Nazwij emocje, jakie odczuwa dziewczynka. Dopasuj do nich znaczki.
2. Jak można przekazywać uczucia bez słów?
3. Wymyślcie w parach lub w większych grupach scenki przedstawiające różne sytuacje. Pobawcie się w odgadywanie, jakie uczucia zostały w nich pokazane.
4. Dokończ zdania: „Jest mi smutno, gdy...”, „Czuję radość, gdy...”, „Boję się, gdy...”.
5. Na ostatnim zdjęciu dziewczynka dziękuje za prezent. Jakie znacie inne zwroty grzecznościowe?

Strach ma wielkie oczy

Tomek od zawsze bał się pajaków. Dlaczego? Dokładnie nie wiadomo. Może dlatego, że miały mnóstwo długich nóg, na których potrafiły bardzo szybko biegać? Takie nogi dawały dużo możliwości, dlatego Tomek był pewny, że pajaki potrafią też doskonale skakać. To była ich tajna broń!

Co prawda nigdy nie widział skaczącego pająka, ale to niczego nie zmieniało. Tak jak tłumaczenia rodziców, że pająk jest malutki, dużo mniejszy od Tomka, i nie ma się czego bać. „Akurat” – myślał Tomek, a kiedy tylko pojawiał się jakiś pająk, wrzeszczał: „Ratuuuuunku!” i wskakiwał na krzesło. Wtedy tata biegł po szklanekę, a mama po spodeczek (albo odwrotnie). Łapali w nie pająka (ostrożnie, żeby nie przytrzasnąć mu żadnej nóżki) i wyrzucali przez balkon, a Tomek schodził z krzesła.

I tak było aż do dnia, kiedy podczas zabawy na balkonie młodsza siostra Tomka, Tola, zamarła przerażona z szeroko otwartymi oczami.

– Co ci się stało?! – przestraszył się Tomek, ale Tola zamachała tylko rozpaczliwie rękami w kierunku donicy z czerwoną pelargonią.

Tomek spojrzał na donicę i też zamarł. Na pelargonii bezczelnie rozsiadł się... wielki pająk! „Ratuuuuunku!” – chciał wrzasnąć Tomek, ale w tym momencie Tola złapała brata za rękę i Tomek zamknął usta. Jak ma się bać, kiedy boi się Tola? Jego wrzask przestraszy ją jeszcze bardziej. Więc chociaż strach ścisnął go za gardło, powiedział:

– Nie bój się, to na pewno miły pająk. Ma na imię Pędzislaw.

– Pędzislaw? A co on tu robi? – Tola przestała ścisnąć rękę brata.
– On... on się opala. – Tomek zdziwił się, że głos już mu nie drży.
– Tak bez ubrania? – Tola zachichotała i kucnęła przed donicą.
– Może czeka, aż mu mama zrobi kostium z pajęczyny?
– Ojej, to on ma mamę? – Tola pochyliła się nad pajakiem, który w tym samym momencie zbiegł po liściu i zniknął na balkonie sąsiada.

– Pędzislaw! Pędzislaw uciekł – zasmuciła się Tola.

– Jaki znowu Pędzislaw? – zainteresował się tata, który właśnie pojawił się na balkonie.

– Nasz pająk! – wyjaśniła z dumą Tola. – Mój i Tomka.

– Przecież Tomek boi się pajaków. – Tata spojrzał na syna zaskoczony.

– No właśnie... chyba... już się nie boję – oświadczył Tomek.

– Brawo, synu! Ale jak to zrobiłeś? – zapytał tata.

– To nie ja, to Pędzislaw. Uciekł i zabrał mój strach ze sobą – uśmiechnął się Tomek.

1. Czego bał się Tomek i jak to okazywał? Jak zachowywała się Tola, gdy się bała?
2. Co zrobił Tomek, żeby uspokoić siostrę?
3. Pokaż, co robisz, żeby przestać się bać.
4. Przygotujcie plakat z informacjami o pajakach.

Strach ma wielkie oczy

Stał sobie w polu strach w burym łachu.

Stał i wróbelkom **napędzał strachu**.

Stał, aż pewnego dnia, późnym latem,
przyfrunął z dala wróbel bohater,
bez ceregieli siadł mu na czapie
i choć strach groził: „Zaraz cię złapię!”,
to wróbel, zamiast **strachu się najeść**,
nastroszył piórka swoim zwyczajem
i się rozgościł, ćwierkając hardo.

Wtedy strach stracha ścisnął za gardło –
trudno się przecież nie bać wróbelka,
który się nawet stracha nie lęka!

Gdy ptak mu śmiało po głowie brykał,
strach się ze strachu trząsł jak osika.
Lecz potem trochę się uspokoił...
A wreszcie całkiem **strach swój oswoił**
i dziś się cieszy gościem uroczym.

Bo **strach** – wiadomo – **ma wielkie oczy**.

Strach ma wielkie oczy
– mówimy tak o sytuacji,
kiedy baliśmy się czegoś,
co wcale nie było straszne.

Najeść się strachu
– bardzo się czegoś
wystraszyć.

Napędzić komuś strachu
– przestraszyć kogoś.

Oswoić strach
– pokonać strach,
przestać się czegoś bać.

● Jak zrobić kukielkę stracha na wróble?

1. Przygotujcie scenki przedstawiające rozmowę stracha z wróblem.
2. Sprawdźcie w atlasie drzew lub w internecie, jak wygląda osika.
3. Gdy zapisujemy to, co powiedział ktoś inny, piszemy cudzysłów. Poszukaj w wierszu zdania w cudzysłowie.
4. Zorganizujcie wystawę strachów na wróble.

Załączek słówek

kredki farbki ołówki
kreda farba ołówek

Pan Stefan namalował dużą rybę i małe rybki.

Potem żabę i żabki wskakujące do stawu.

Obraz zawiesi w galerii obrazów.

rybki
ryba

żabki
żaba

obraz
obrazy

1. Z literek napisanych na kamieniach ułóżcie wyrazy, które oznaczają:

a a b g ż – coś, co zabieramy ze sobą w podróż,

ó r w – podłużny dół wykopany w ziemi,

a b r n z – kulisty owoc, zielony na zewnątrz, różowy w środku,

q w ż – zwierzę lub sprzęt do podlewania,

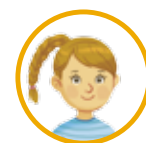
a c o w – mamę owieczki.

2. Ułóż z sylab wyrazy. Napisz z nimi zdania.

darz ka ka len zów ka wska
gad za

3. Przepiszcie przysłowie do zeszytu. Pokażcie je za pomocą gestów lub rysunków.

Żeby kózka nie skakała, toby nóżki nie zlamala.

ZWRÓĆCIE UWAGĘ

Niektóre głoski w wyrazach słyszymy inaczej, niż zapisujemy.

Agnieszka Frączek

Starszy brat

– Ale przecież ono jest moje! – zaprotestowałem, kiedy tata z dziadkiem znieśli ze strychu drewniane łóżeczko. Tata zrobił je specjalnie dla mnie, dawno, dawno temu, jeszcze zanim przyszedłem na świat. A dziadek, żeby przyjemniej mi się zasypiało, wyrzeźbił na bokach łóżka sylwetki ptaków. Bardzo je lubiłem! Czasem, kiedy na nie spoglądałem, wydawało mi się nawet, że ptaki gwizdzą, świergoczą i ćwierkają.

Spałem w tym łóżeczku bardzo długo. Dopiero kiedy poszedłem do przedszkola, nagle zrobiło się za małe. Tata wyniósł je wtedy na strych, a ja dostałem tapczan. Szkoda...

A teraz na świat przyszła moja siostra.

– Wśród drewnianych ptaszków będzie jej się słodko spało – cieszy się babcia, a tata prasuje pościel w kolorowe słonie. Moją pościel!

Wcale mi się to wszystko nie podoba... A przecież tak się cieszyłem, że będę miał siostrę, tak na nią czekałem!

Rozumiem, że ona jest jeszcze za mała, żeby zagrać ze mną w piłkę, za mała nawet na wspólne budowanie wieżowców z klocków. Ale mogłaby chociaż słuchać, kiedy do niej mówię, prawda? A ona albo je, albo śpi. Zresztą nie, przepraszam, czasami jeszcze płacze. Wtedy w ogóle nie mogę się uczyć! I chyba wcale nie ma poczucia humoru. Nie uśmiecha się nawet wtedy, kiedy specjalnie dla niej robię głupie miny! Ani wtedy, kiedy czytam jej najzabawniejsze fragmenty „Mikołajka”. Zupełnie inaczej sobie to wszystko wyobrażałem...

Ale zaraz... Zaraz, zaraz! Co to było?! Jeszcze raz zajrzałem do łóżeczka i...

– Mamo! Tato!!! Chodźcie prędko! Ona się uśmiechnęła! Uśmiechnęła się DO MNIE!

– I nadal się uśmiecha – cieszył się tata.

– Uśmiecha się do ciebie, do starszego brata – dodała mama, a ja mało nie pękłem z dumy.

Od tamtej pory często się z siostrą do siebie uśmiechamy. A rzeźbione ptaki gwizdzą, świergoczą i ćwierkają...

1. Co zmieniło się w życiu Roberta, gdy urodziła się jego młodsza siostra?
2. Co widzisz na ilustracji?
3. Wymyślcie dalszy ciąg opowiadania Roberta.
4. Obejrzyj film o Mikołajku.

26

maja

Dzień Matki

Gazeta Przyjazna

Czasopismo klasy 2

Numer 14

NASZE PRZYGOTOWANIA DO DNIA MATKI

Klasa I Wystawa ilustracji do książki Joanny Papuzińskiej „Nasza mama czarodziejka”.

Klasa II Najpiękniejsze piosenki o mamie.

Klasa III Zawody naszych mam.

Klasa IV Hobby naszych mam.

Klasa V Wystawa reprodukcji obrazów „Matka w malarstwie”.

Klasa VI Mama w literaturze.

ANKIETA REPORTERÓW

Zapytaliśmy 50 uczennic i uczniów naszej szkoły, jak najczęściej zwracają się do swoich mam. Odpowiedzi udzieliło nam 40 dzieci.

Oto wyniki naszej ankiety:

17 – mamusiu 8 – mamuniu

13 – mamo 2 – mamciu

Jak zrobić...

prezent dla mamy

Przygotujcie: klej wikol, nożyczki, przezroczystą folię, zawieszkę lub tasiemkę oraz drobne elementy (na przykład: koraliki, cekiny, wstążki, koronki, śrubki, nakrętki, spinacze).

1. Narysujcie na folii dowolny kształt breloczka.

2. Wypełnijcie klejem rysunek na folii.

3. W miejsce wypełnione klejem powkładajcie różne drobne elementy. Ułóżcie zawieszkę lub tasiemkę tak, żeby jej część wystawała poza klej.

4. Pozostawcie prace do wyschnięcia na mniej więcej 12 godzin.

5. Odklejcie od folii zastygnięty klej.

SŁOWO

MAMA

W RÓŻNYCH JĘZYKACH

Postanowiliśmy sprawdzić, jak zapisuje się wyraz „mama” w różnych językach. Na przykład na Słowacji zapisuje się go tak samo jak u nas. W Czechach mama to „maminka”, w Chorwacji – „majka”, a we Włoszech – „mamma”.

Życzenia

Niech na Waszych twarzach gości uśmiech i niech się spełniają Wasze marzenia – tego wszystkim Mamom życzy redakcja „Gazety Przyjaznej”.

Gniazdo

Wszystko zaczęło się od tego, że na ścianie domu Piotrka pojawiły się brzydkie szare kropki. Pierwsza zauważyła je Ula, kiedy w majową niedzielę przyjechała z rodzicami w odwiedziny do swojego ulubionego kuzyna.

– Ojej, ktoś wam dom pobrudził! – zmartwiła się, a Piotrek jeszcze bardziej.

Dom był świeżo odmalowany na przyjęcie letników. Piotrek wiedział, że rodzice włożyli w to malowanie dużo pracy, i nie chciał ich martwić. „Kropki są wysoko, przy samym oknie. Może nikt nie zauważy?” – pomyślał.

Kiedy jednak na drugi dzień tajemniczych kropek zaczęło przybywać, Piotrek postanowił przyłapać przestępcę na brudzeniu. Schował się w krzakach porzeczek i czekał. Niezbyt długo. Już po pięciu minutach zjawił się pierwszy winowajca z grudką błota w dziobie, a za nim drugi. A może druga? Ptaki pracowały wytrwale, cierpliwie sklejjąc ze sobą szare grudki. Nic nie wskazywało na to, że zamierzają przestać. Piotrek nie wiedział, co o tym myśleć. Dlaczego te dwa małe ptaki postanowiły okleić ich kolorowy dom błotem? Chyba nie można tego dłużej ukrywać.

– Czy to jakaś zemsta? Przecież zawsze dokarmiamy ptaki zimą – zapytał, prowadząc rodziców pod okno.

– Nie, synku, to nie jest zemsta – roześmiała się mama. – Wręcz przeciwnie!

– Jest nawet przysłowie: szczęśliwy to dom, gdzie jaskółki są – dodał tata.

A potem rodzice dali Piotrkowi lornetkę, żeby mógł obserwować postępy w budowaniu gniazda. Bo pojedyncze grudki błota szybko zaczęły zamieniać się w coś w rodzaju łódki, przyklejonej do rogu okna. W gnieździe jaskółki zrobiły otwór, a potem zniknęły.

A raczej pojawiały się, ale tylko na zmianę, nigdy razem. I tak było przez dwa tygodnie. Piotrek zaczął się już martwić, że może ptaki się pokłóciły,

kiedy któregoś ranka obudziło go radosne: „Crip! Crip!”.

Wybiegł do ogrodu. Obie jaskółki uwijały się przy gnieździe, znosząc do niego złapane w locie owady. I to wcale nie dlatego, że otworzyły ptasią restaurację.

Kiedy tydzień później Ula znowu przyjechała w odwiedziny, Piotrek wręczył jej lornetkę.

– To nasze jaskółki oknówki – powiedział z dumą. – Właśnie wykluły im się młode. Na szczęście!

1. Jak i gdzie jaskółka oknówka buduje gniazdo?
2. Jak wyglądają gniazda innych jaskółek, na przykład jaskółki brzegówki?
3. Sprawdźcie, gdzie zimuje jaskółka oknówka. Jak długo trwa przelot jaskółek do Polski? Wskażcie na mapie trasę, którą pokonują te ptaki.

Ptaki

Ptaki odróżniają się od innych zwierząt tym, że ich ciało pokryte jest piórami. Ptaki mają skrzydła i dziób oraz znoszą jaja, z których wylęgają się ich młode.

dziób

służy do zdobywania pokarmu, budowy gniazda, pielęgnacji ciała i czasem do walki

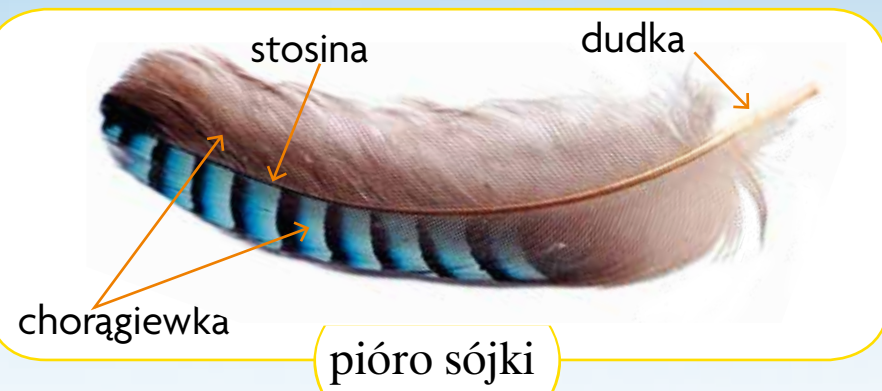
Sójka

skrzydło

pióra

zabezpieczają ptaki przed utratą ciepła i umożliwiają latanie

Większość ptaków potrafi latać. Ta umiejętność pomaga im zdobywać pokarm i unikać drapieżników. Niektóre ptaki wędrują jesienią do miejsc obfitujących w pożywienie, a wiosną do miejsc lęgowych, gdzie zakładają gniazda.

1. Czy wiesz, które ptaki nie potrafią latać?

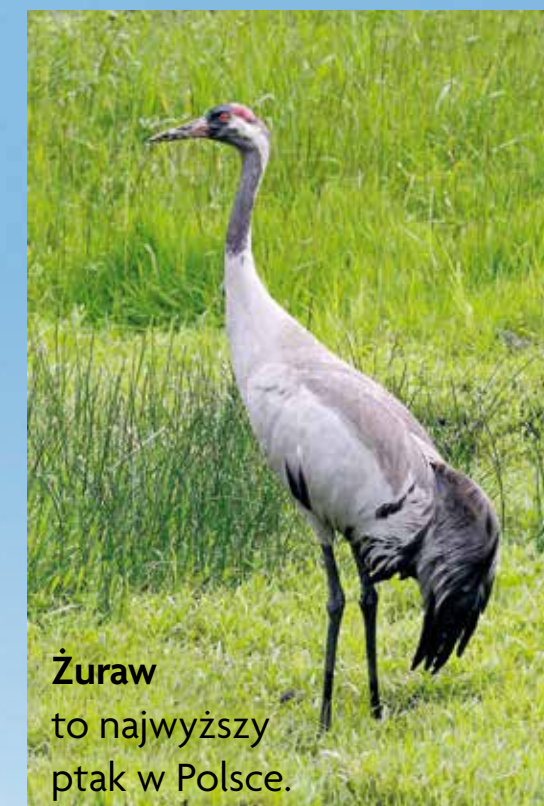
Bielik ma największą rozpiętość skrzydeł wśród ptaków żyjących w Polsce.

Mysikrólik to najmniejszy ptak w naszym kraju.

Łabędź niemy – najcięższy ptak w Polsce.

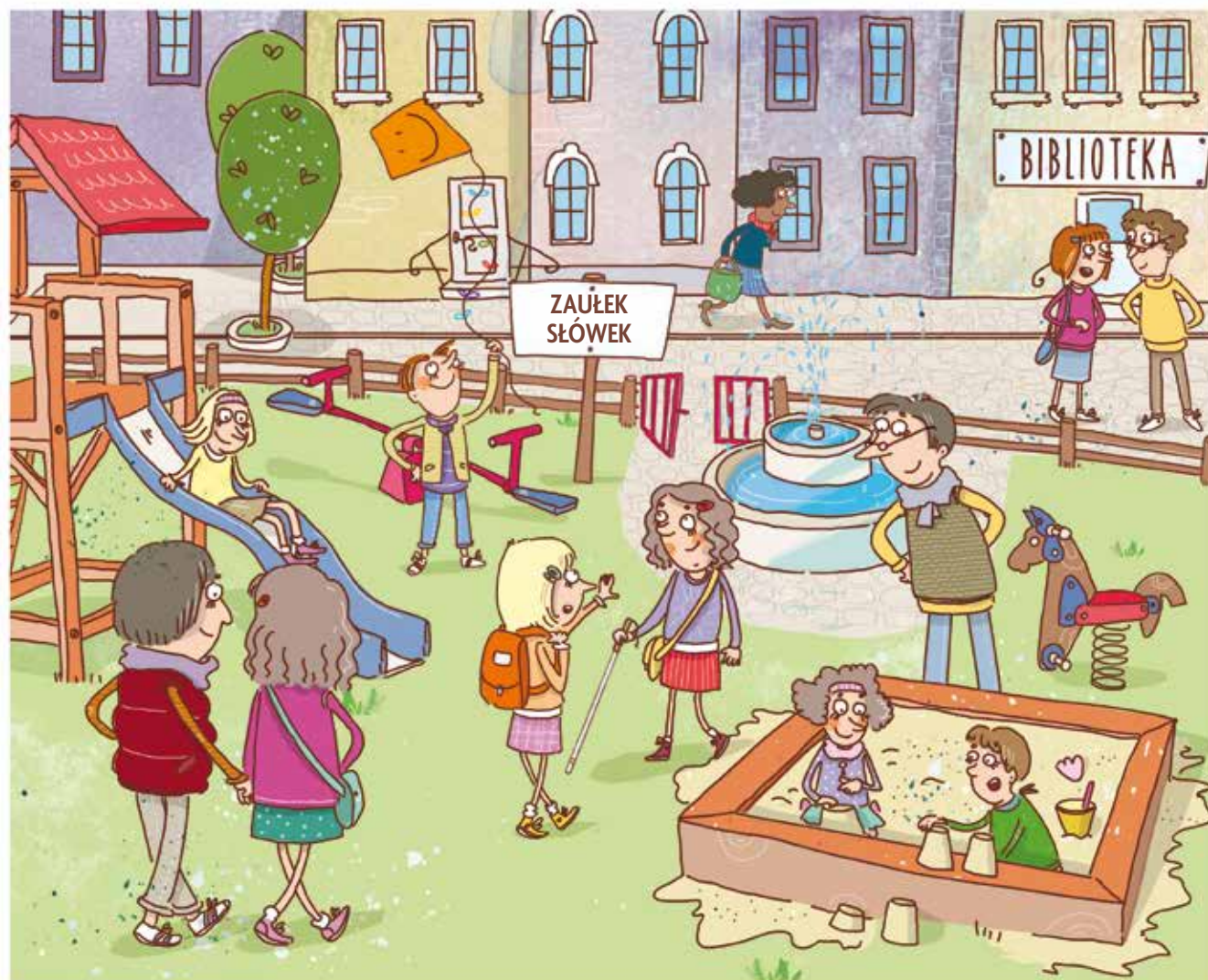

Żuraw to najwyższy ptak w Polsce.

2. Obejrzyj różne ptasie gniazda. Czy wiesz, jakie ptaki je zbudowały? Czy w swojej okolicy widziałaś/widziałeś jakieś ptasie gniazda?
3. Obejrzyj, jak wygląda surowe jajko kurcze, następnie delikatnie je rozbij. Wewnątrz jajka znajdują się żółtko i białko. Obejrzyj dokładnie skorupkę. Czy wiesz do czego jest potrzebna?
4. Porównajcie wygląd jajka surowego i ugotowanego. Jakie potrawy z jajek lubisz?

1. Opisz ilustrację. Użyj wyrazów: **obok**, **w**, **przy**, **za**, **przed**, **nad**, **pod**.

2. Przeczytajcie tekst. Przypomnij sobie swoją drogę z domu do szkoły. Opisz ją w kilku zdaniach.

Od mojego domu **do** biblioteki miejskiej jest bardzo blisko. Przechodzę tylko **przez** plac zabaw. Dzisiaj wybrałam się tam razem **z** bratem. Szłam pierwsza, **za** mną Dominik, mój brat, **z** koleżanką. **Przy** bibliotece stało **w** grupie kilkoro naszych znajomych.

3. Opowiedzcie, co mogło się wydarzyć na placu zabaw przedstawionym na ilustracji.

4. Przeczytaj tekst i zwróć uwagę na wyrazy napisane na zielono. Czy rozumiesz tekst bez tych wyrazów?

W bibliotece stanęłam **przed** regałem **z** książkami **dla** dzieci. Wzięłam komiks **z** jednej **z** półek. **Nad** nią znajdowała się półka **z** książkami przygodowymi. **Pod** nią półka **z** baśniami. **Obok** stał stojak **z** nowościami. Pani bibliotekarka sięgnęła **po** jedną **z** książek. Już okładka zachęciła mnie **do** jej przeczytania. Namalowany był **na** niej balon. **W** balonie leciał pan **z** wielkimi wąsami. **W** dłoniach miał lornetkę.

5. Narysuj okładkę zgodnie z informacjami podanymi w tekście. Wymyśl tytuł książki.
6. Pobawcie się w parach. Jedna osoba opowiada, co widzi (na przykład za oknem). Druga rysuje to, o czym opowiada koleżanka lub kolega.

Nasze zabawy

Zorganizujcie dzień gier i zabaw. Zaproście do współpracy dorosłych oraz dzieci z innych klas. Możecie skorzystać z podanych propozycji lub wymyślić własne gry i zabawy.

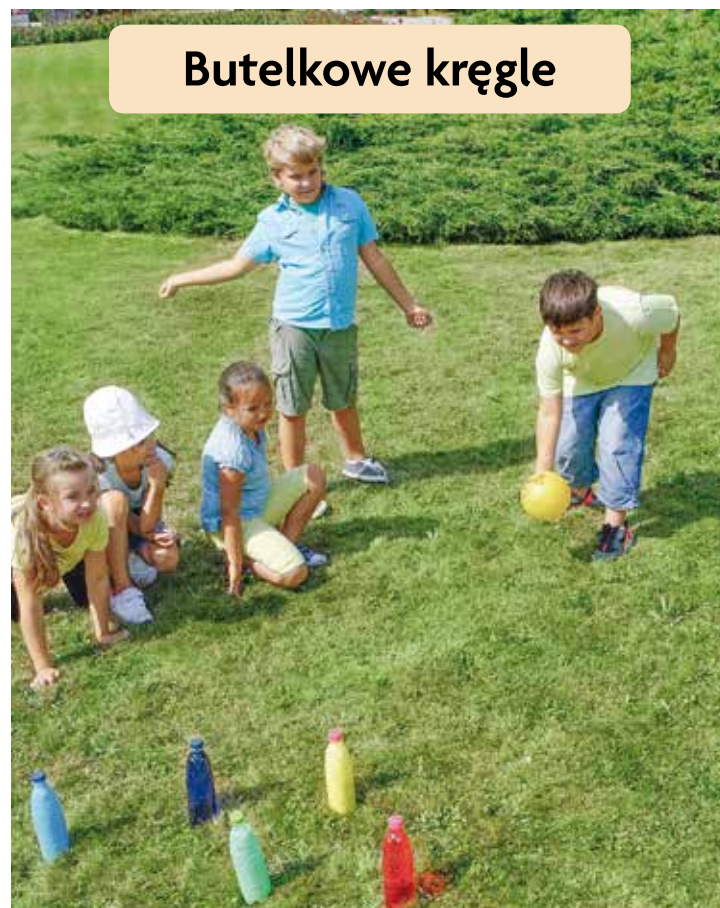
Łowienie rybek

Jak przygotować się do zabawy w łowienie rybek? Wytnijcie z folii lub papieru rybki i je pomalujcie. Przyczepcie do nich spinacze. Przygotujcie wędki z patyka i sznurka obciążonego magnesem.

Butelkowe kręgle

Kręgle możecie zrobić sami z plastikowych butelek, do których wlejecie wodę zabarwioną farbami.

Bańki mydlane

Z płynu do mycia naczyń, wody destylowanej i gliceryny przygotujcie płyn do robienia bańek. Mieszajcie składniki w różnych proporcjach tak, żeby uzyskać jak największe lub jak najtrwalsze bańki.

Możecie też zrobić przyrząd do robienia ogromnych bańek. Wystarczą dwa sznurki różnej długości i dwa patyki lub duże słomki. Wypróbujcie, jakiej długości patyki i sznurki będą najlepsze.

Wyścig nakrętek

Porozmawiajcie o tym, co zrobić, żeby zabawa była udana. Przygotujcie instrukcje do gier i zabaw, zgromadźcie pomoce. Wyznaczcie miejsca, gdzie będą poszczególne stanowiska gier i zabaw.

Mamy prawo:

znać swoje prawa

żyć i rozwijać się
w dobrych warunkach

uczyć się
i zdobywać wiedzę

mieć własne zdanie
oraz swobodnie wyrażać
swoje poglądy

bawić się
i odpoczywać

mieszkać
ze swoimi rodzicami
lub kontaktować się z nimi

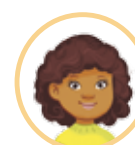
mieć swoje
imię, nazwisko
i narodowość

korzystać z jak najlepszej
opieki zdrowotnej

otrzymywać pomoc
od dorosłych

CHCECIE WIEDZIEĆ WIĘCEJ?

Prawa dzieci zostały zebrane w Konwencji o prawach dziecka. Dokument ten obowiązuje w wielu krajach, również w Polsce. Na straży przestrzegania tych praw stoi rzecznik praw dziecka.

1. Jak rozumiecie poszczególne prawa dziecka? Podajcie przykłady innych praw, które mają dzieci.
2. Obejrzyj Konwencję o prawach dziecka w wersji dla dzieci, wydanej przez UNICEF (czytaj. junisef).

Spotkania z książką

Edward Szymański

Książka

(fragmenty)

Będiesz wraz ze mną oglądać
baśnie i cuda, i dziwy
na końcu świata.

Po niebie, po morzach i lądach
jako te ptaki szczęśliwe
będziemy latać.

Ja cię bez trudu nauczę
tego, co przydać się może
choćby po latach paru.

Ja tobie słowem, jak kluczem,
w cudowny sposób otworzę
pałace czarów.

Kiedy przeczytam nową książkę,
to tak, jakbym znalazł nowego
przyjaciela, a gdy przeczytam
książkę, którą już czytałem –
to tak, jakbym spotkał się
ze starym przyjacielem.

przysłowie chińskie

Czytanie książek to najpiękniejsza
zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła.

Wisława Szymborska

Jakie książki chcemy czytać?

Maciuś to bohater książek Janusza Korczaka. Już jako dziecko
został królem. Starał się być dobrym i odważnym władcą.

W swoim pamiętniku zrobił spis książek, jakie chciałby przeczytać.

Pamiętnik Maciusia

1. Żeby była książka, w której są wszystkie nauki opisane,
żeby można wybrać najpotrzebniejszą i najciekawszą
naukę – i już od tego zacząć.
2. Żeby była książka o królach. Ale nie historia, tylko
jacy byli, jak mieli dziesięć lat albo dwanaście.
3. Żeby była taka sama książka o wielkich
wynalazcach, podróżnikach i rozbójnikach.
4. Żeby była książka, ale bardzo gruba,
o pszczołach i mrówkach.
5. Żeby była książka, jacy są różni ludzie na świecie. Jacy są
porządni i nieporządni. Ilu jest leniuchów i pracowitych.
Wesołych i smutnych. Złych i dobrych. Takich, którzy
dokuczają i nie dają spokoju. I czy można sprawić, żeby
się nie bili, nie kłócili, nie dokuczali.

na podstawie książki Janusza Korczaka „Król Maciuś na wyspie bezludnej”

1. Jaką książkę chętnie byście przeczytali? O czym będzie? Wymyślcie jej tytuł.
2. Zorganizujcie klasowy konkurs na najciekawszą książkę.
3. Zapytaj rodziców, co czytali, kiedy byli w waszym wieku.

Dzień Czytelniczki i Czytelnika

To był
wyjątkowy
dzień w szkole.

Nazwaliśmy go

Dniem Czytelniczki i Czytelnika, ponieważ
wszystko, co się tego dnia działo, było związane z książkami. Każdy
mógł przynieść do szkoły swoją ulubioną książkę i zareklamować ją
innym. Mieliliśmy różne pomysły, jak to zrobić. Wymyślaliśmy też hasła
o czytaniu, które zawiesiliśmy na korytarzu szkoły: „Czytam, bo lubię”,
„Czytanie jest w modzie”, „Włącz czytanie”. Potem układaliśmy zagadki
o postaciach z bajek.

Znany
na całym
świecie miś
ma przyjaciela.
Jest nim Krzyś.

Szpada, buty
dla powagi,
czasem
miauknie
dla odwagi.

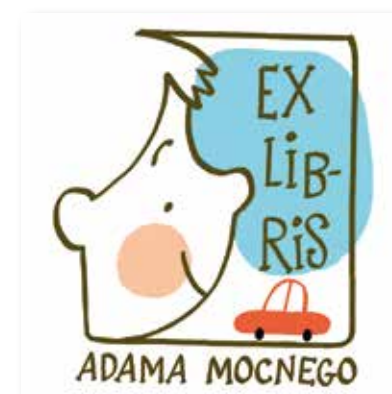

Pantofelek ze
stopy jej spadł.
Co to za postać?
Czy każdy
zgadł?

Pożarł owiec
wiele
w jamie pod
Wawelem.

Pani bibliotekarka zaprosiła nas na wystawę ekslibrisów.

NOWE SŁOWO

Ozdobny znak właściciela książki, na przykład pieczętka
lub karteczka przyklejona do wewnętrznej strony okładki,
to **ekslibris**. Widnieje na nim napis w języku łacińskim:
ex libris, który oznacza „z książek”.

Następnie projektowaliśmy zakładki do książek.

Pani Ania pokazała nam zeszyt, który prowadziła, gdy miała tyle lat co my. Na okładce był napis „Moje lektury”.

Po południu w szkole pojawili się rodzice. Zostaliśmy zaproszeni do świetlicy na poczęstunek. Napis na drzwiach informował, że teraz jest to „Kuchnia Kubusia Puchatka”. Jak myślicie, co jedliśmy?

Największą niespodzianką była gra terenowa „Na tropie bohaterów książkowych”. Jedno z zadań polegało na odgadywaniu, jaka postać z książek mogła powiedzieć podane zdanie.

Niektórzy uważali, że zagadki były bardzo łatwe, inni, że trudne. Dlaczego? Po prostu nie wszyscy znali książki, o których mówiły te zadania i zagadki.

Gdy wróciliśmy do klasy, pani pokazała nam wszystkie książki, o których były te zadania. Od razu postanowiliśmy niektóre z nich wypożyczyć i przeczytać.

Wieczorem, gdy w szkole została już tylko nasza klasa, mogliśmy usiąść w kąciakach, które nazwaliśmy: „Poczytam ci, mamo, poczytam ci, tato”, „Poczytam ci, koleżanko, poczytam ci, kolego”, „Rodzice czytają dzieciom”, „Posłuchaj, to ciekawe”.

Dzień zakończyliśmy wspólnym czytaniem.

1. Jaka jest twoja ulubiona książka? Opowiedz o niej.
2. Wymyśl inne zakończenie swojej ulubionej książki. Opowiedz je koleżankom i kolegom w klasie.
3. Jak powinno wyglądać miejsce, w którym przyjemnie jest czytać? Narysuj to miejsce.
4. Przeczytajcie wspólnie fragmenty wybranej książki.

Jak zrobić papier?

Niedawno byliśmy na wycieczce w manufakturze papieru, czyli w miejscu, gdzie ręcznie wyrabia się papier. Nazywa się to czerpaniem papieru. Najpierw podarliśmy makulaturę na małe kawałeczki. Następnie zalaliśmy je bardzo ciepłą wodą, aby zmiękły. Powstałą masę długo rozdrabnialiśmy, żeby stała się gładka. Potem dodaliśmy do niej krochmal, ugotowany z mąki ziemniaczanej i wody. Z tej masy, zwanej pulpą, po odsączeniu i wysuszeniu powstaje papier czerpany. Podobny papier można zrobić samemu.

Mieszanie masy w drewnianym cebrzyku wymaga nieco wysiłku. Łatwiej rozdrobnić ją mikserem elektrycznym.

Dawno temu pisano między innymi na **tabliczkach glinianych**, **papirusie** wytwarzanym z rośliny o nazwie cibora papirusowa, **tabliczkach woskowych**, **pergaminie** wyrabianym ze skóry zwierząt.

tabliczka gliniana

papirus

tabliczki woskowe

1. Układamy w ramce rośliny, aby ozdobić papier.

2. Przykrywamy warstwą masy papierowej.

3. Kładziemy płótno na przygotowanej masie.

4. Odciskamy wałkiem wodę.

5. Otrzymujemy ozdobny papier.

Prasa do odciskania nadmiaru wody z masy papierowej.

1. Opiszcie, jak powstaje papier czerpany.
2. Wykonajcie papier czerpany z makulatury.
3. Czy wiesz, z czego i w jaki sposób produkuje się papier?

Arktyka rozciąga się wokół bieguna północnego, a Antarktyda wokół bieguna południowego.

Badam, dociekam, eksperymentuję.

Co za dużo, to niezdrowo.

Drzewa są domem dla wielu zwierząt.

Ekologiczny znaczy przyjazny środowisku.

Franek interesuje się fotografią.

Góralski ser to oscypek.

Hłas szkodzi zdrowiu.

Ile dni ma czerwiec?

Jedna jaskółka nie czyni wiosny.

Komu w drogę, temu czas.

Lena lubi owoce.

Łucja uczęszcza na zajęcia z hipoterapii.

Mróz zamienia wszystko w mrożonki.

Nie kąp się w niedozwolonych miejscach!

Obiocywał gruszki na wierzbie.

Pracowity jak pszczoła.

Roztargniona królowna Róża spotkała wróżkę.

Sen to zdrowie.

Toruń słynie z pierników.

Uważaj na jezdni!

W zdrowym ciele zdrowy duch.

Z dużej chmury mały deszcz.

1. Pokaż zdania zakończone znakiem zapytania. Pokaż zdania zakończone wykrzyknikiem.
2. Odszukajcie przynajmniej jedno przysłowie.
3. Pokaż zdanie zbudowane tylko z wyrazów oznaczających czynności.
4. Wskaż 3 zdania, w których są dwuznaki.
5. Odszukaj zdanie, w którym znajdują się wyrazy pokazujące wymianę ó na o.

Załącznik słówek

6. Znajdź w tekście i przepisuj wyrazy zaczynające się od kolejnych liter alfabetu.
7. Zaprojektujcie inicjały swoich imion i nazwisk.

NOWE SŁOWO

Ozdobna litera, która rozpoczyna tekst, to **inicjał**.

Inicjałami nazywamy też początkowe litery imienia i nazwiska, na przykład J.K. to inicjały Jana Kowalskiego.

Natalia Usenko

Ciekawość

Gdy dziecko się urodzi,
zaczyna badać świat.

Chce dotknąć każdej rzeczy
i sprawdzić, czy ma smak!

Chce wszędzie zajrzeć z bliska:
nos wsadzi do mrowiska,
lód liźnie, kamyk kopnie.
Ciekawskie jest okropnie!

Już wie, że ogień parzy,
że słońce razi w oczy,
że cukier się rozpuści,
gdy woda go zamoczy,
i wiedzieć chce wciąż więcej,
poznawać i odkrywać!

Bo w każdym z takich odkryć
przygoda tkwi prawdziwa!
Więc męczy tatę, ciocię,
zadręcza panią w szkole,
eksperymenty robi
gdzieś na kuchennym stole.
Niechący też czasami
coś stłucze, coś popłami...
Oj, ciężko być odkrywcą –
na pewno wiecie sami.

Lecz powiem wam w sekrecie,
że na całutkim świecie
odkrywcy i badacze
ciekawscy są jak dzieci
i też pytają ciągle:
dlaczego? po co? jak?
I wciąż na wiele pytań
im odpowiedzi brak!
A kto odpowie na nie?
Być może wy, kto wie?

Na pewno ktoś ciekawski,
kto wszystko wiedzieć chce...

1. Czy dobrze być ciekawym świata?
2. Powiedz na podstawie wiersza, jakie pytania zadają odkrywcy i dzieci.
3. Wybierz dowolne przedmioty codziennego użytku i wymyśl dla nich inne zastosowanie. Narysuj swoje pomysły, a potem o nich opowiedz.
4. Poszukajcie informacji o tym, jak wynaleziono telefon, rower albo komputer.

FESTIWAL NAUKI

Postanowiliśmy zorganizować festiwal nauki. Nasza klasa zamieniła się w pracownię naukową.

Jak jest łatwiej?

Jak myślicie, dlaczego łatwiej zgnieść orzech dziadkiem do orzechów niż ręką?

Zastanówcie się, dlaczego łatwiej wyciągnąć wbity gwóźdź obcęgami niż ręką.

Dlaczego rower jedzie?

Przyjrzyjcie się, jak działają pedały w rowerze.

Jak to się dzieje, że rower jedzie, gdy pedałujemy?

Zabawa z piłką

Sprawdźcie, kiedy piłka szybciej znajdzie się na podłodze.

Zabawa z paczką

Jak najlepiej ustawić deskę na podpórce, żeby najłatwiej podnieść ciężar? W którym miejscu deski położyć paczkę, aby łatwiej ją było podnieść? Sprawdźcie swoje przypuszczenia.

Zorganizujcie własny festiwal nauki. Wykonajcie różne doświadczenia i opowiedzcie o swoich obserwacjach.

FESTIWAL NAUKI

W drugim dniu naszego festiwalu przygotowaliśmy doświadczenia i eksperymenty, które zaintrygowały nawet starsze koleżanki i starszych kolegów.

Miniaturowy wulkan

Przygotujcie: plastelinę, proszek do pieczenia lub sodę oczyszczoną, pół szklanki octu (lub wody z rozpuszczonym w niej kwasem cytrynowym), czerwony barwnik spożywczy, plastikową tacę, patyczek do mieszania.

1. Uformujcie z plasteliny stożek wulkanu i postawcie go na tacy. W środku wulkanu zróbcie wgłębienie – krater.
2. Wsypcie do niego kilka łyżeczek proszku lub sody i dodajcie kilka kropli barwnika.
3. Dodajcie kilka łyżeczek octu lub wody z kwasem i szybko zamieszajcie.

Magiczna mąka

Przygotujcie: mąkę kukurydzianą lub ziemniaczaną, wodę, miskę.

1. Wsypcie do miski mąkę i wlejcie wodę. Ugniatajcie masę tak, żeby ulepić z niej kulę.
2. Sprawdźcie, co się stanie z kulą, jeśli przestaniecie ją ugniatać.
3. Dotknijcie szybkim ruchem powierzchni masy w misce. Następnie dotknijcie masy, uciskając ją powoli. Potem szybko włóżcie do niej dłoń. Co czujecie?

Atramentowa sztuczka

Przygotujcie: 2 szklanki, atrament (na przykład z naboju do pióra), bardzo ciepłą oraz zimną wodę, łyżeczkę, 2 łyżeczki octu.

1. Jedną szklankę napełnijcie bardzo ciepłą wodą, a drugą – zimną.

2. Do obu szklanek wlejcie po kilkanaście kropli atramentu. Poczekajcie chwilę, a następnie zamieszajcie płyny.

3. Do każdej szklanki wlejcie po 2 łyżeczki octu. Zaobserwujcie, co się będzie działo.

Morze w butelce

Przygotujcie: półlitrową butelkę z nakrętką, niebieski tusz lub farbę oraz po pół szklanki wody i oleju.

1. Wlejcie do butelki ciepłą wodę. Możecie wsypać trochę czystego piasku, drobne kamyki i muszelki. Dodajcie łyżeczkę tuszu lub farby i wymieszajcie.
2. Dolejcie olej. Zakręćcie butelkę i ją przechylcie. Obserwujcie, co się dzieje.

Cyber-Ryba

Wywiad z wynalazcą Marcinem Malcem

– Jak Pan został wynalazcą?

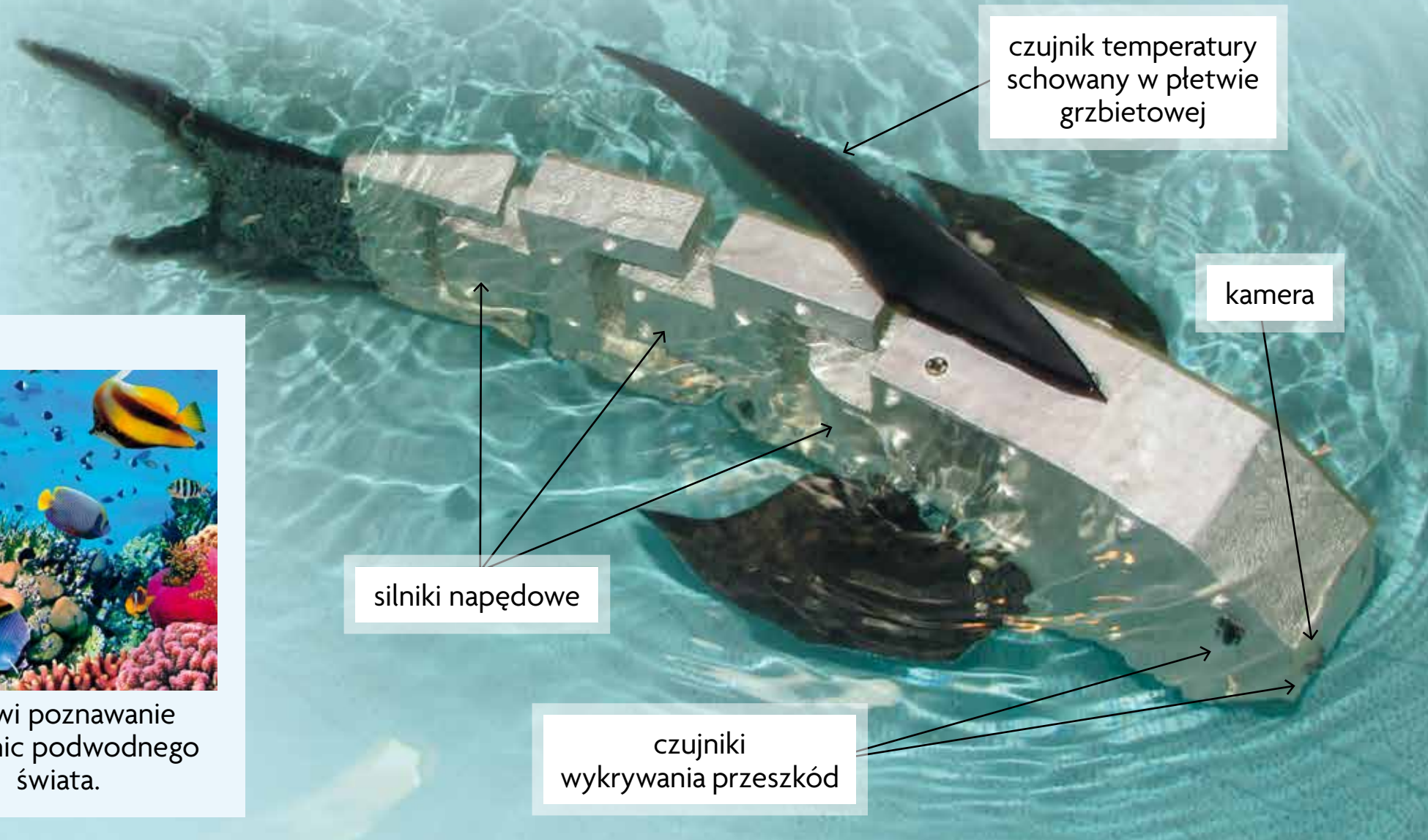
– W dzieciństwie uwielbiałem rozkręcać zabawki. Chciałem zobaczyć, jak działają, i próbowałem je udoskonalać. Na przykład stale ulepszałem swój rower. Odkąd pamiętam, zawsze towarzyszyły mi śrubokręt i lutownica. Podczas studiów dostaliśmy zadanie domowe: mieliśmy wymyślić urządzenie, które będzie naśladowało żywy organizm. Wraz z dwoma kolegami, Marcinem Morawskim i Dominikiem Wojtasem, postanowiliśmy zbudować rybę. To było trudne zadanie, ale udało się nam uruchomić pierwszą w Polsce pływającą elektryczną rybę. Nazwaliśmy ją Cyber-Rybą.

– Jak ona działa? Czy wygląda jak prawdziwa ryba?

– Jest to podwodny robot, który swoim wyglądem i zachowaniem przypomina rybę. Wyposażyliśmy go w kamerę, czujniki wykrywające przeszkody i czujniki temperatury. Cyber-Ryba może pływać samodzielnie, można też nią sterować za pomocą programu komputerowego, nawet korzystając z telefonu komórkowego.

– Ile jest takich Cyber-Ryb? Czy przygotowuje Pan kolejne?

– Zbudowaliśmy już pięć Cyber-Ryb. Różnią się one kształtem, wielkością i zachowaniem. Są coraz doskonalsze. Obecnie wspólnie z innymi naukowcami budujemy inteligentną Cyber-Rybę, która pomoże nurkom w ich niebezpiecznej pracy.

DO CZEGO PRZYDA SIĘ TEN WYNALAZEK?

Pomoże nurkom dotrzeć do niebezpiecznych miejsc.

Odnajdzie statki zatopione w morzu.

Ułatwi poznawanie tajemnic podwodnego świata.

Laboratorium Badawcze
 ul. Naukowców 7
 00-150 Warszawa
 zaprasza na wykład prof. Ewy Menzurki
 17 czerwca o godz. 13.00
 pt. „Jak zrobić mydło domowym sposobem?”
 sala nr 1

Dyżury w laboratorium:

pon.	dr Jan Mieszadło
wt.	mgr Bogumił Złączka
śr.	prof. Ewa Menzurka
czw.	dr Jan Mieszadło
pt.	mgr Bogumił Złączka
sob.	–
niedz.	–

Uwaga!

Za 7 min pokaz specjalny
**BURZA
 W PROBÓWCE**

Załączek słówek

1. Znajdź na ilustracji skróty. Zapisz je w zeszycie i wyjaśnij, co oznaczają, na przykład: dag – dekagram, m – metr.
2. Poszukajcie na terenie szkoły i w jej okolicy jak najwięcej wyrazów zapisanych w postaci skrótów. Wytłumaczcie ich znaczenie.
3. Znajdź różne skróty zapisane w podręczniku „Nasza szkoła. Matematyka”.
4. Co można robić w laboratorium takim jak przedstawione na ilustracji?

Klasowa informacja turystyczna

- W czasie wakacji będziemy mieć gości – powiedziała mama, kładąc na stole list od wujka Pawła.
- Wujek wyjechał z Polski wiele lat temu. Teraz chce nas odwiedzić.
- Wakacje w domu? – Posmutniałam, ale tata powiedział:
 - Córeczko, mieszkamy w atrakcyjnym miejscu. Mamy lasy, skały, jaskinie. Wokół jeziora biegnie trasa rowerowa. Jest się czym chwalić!
 - Za kilka dni pojawią się tablice informacyjne o roślinach, które rosną tylko w naszej okolicy – dodała mama, która pracuje w urzędzie miasta i zajmuje się ochroną środowiska.
- Do rozmowy włączył się dziadek:
- Niedawno przeczytałem, że w lipcu wokół ruin zamku będą pokazy walk rycerskich i tańców dworskich.
 - Zawsze mówiłam: cudze chwalicie, swego nie znacie, sami nie wiecie, co posiadacie. – Prababcia Wanda uśmiechnęła się do nas.
- To było wczoraj. Dziś nasza wychowawczyni też przyniosła list – od zaprzyjaźnionej klasy z Mazur. Dzieci opisywały w nim okolicę, w której mieszkają, oraz zapraszały do spędzenia tam wakacji.
- Zareklamujmy naszą miejscowość – zaproponowałam.
 - Klasowa informacja turystyczna? – podchwycił Karol.
- Uznaliśmy, że to dobry pomysł.

1. Co ciekawego znajduje się w okolicy, o której opowiada dziewczynka? Jakie atrakcje czekają na turystów?
2. Przepisz do zeszytu przysłowie, które powiedziała prababcia.
3. Co ciekawego jest w waszej okolicy? Zareklamujcie ją w dowolny sposób.

NASZ PROJEKT ŚCIEŻKI TURYSTYCZNEJ

Maskotka naszej miejscowości

LEGENDA

1. Zagajnik
2. Kuźnia
3. Grotta
4. Kapliczka
5. Park linowy
6. Ruiny zamku
7. Jezioro

WAKACYJNE ATRAKCJE

- Piknik archeologiczny
- Pokaz walk rycerskich
- Noc duchów
- Jarmark lokalnych produktów
- Koncert muzyki dworskiej

W naszym parku można znaleźć miejsca do odpoczynku lub do zabawy.

Jura Krakowsko-Częstochowska

Jura Krakowsko-Częstochowska

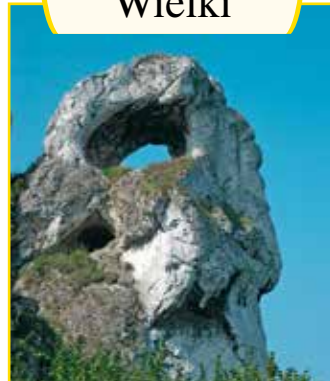
Na południu Polski znajduje się Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, zwana Jurą.

Miliony lat temu znajdowało się tu ciepłe morze. Żyły w nim liczne zwierzęta, takie jak amonity i belemnity. Ich szkielety wraz z osadami morskimi opadały na dno i po upływie bardzo długiego czasu utworzyły widoczne dziś skały.

Swoje źródła ma tu wiele rzek, na przykład Warta, Pilica, Czarna Przemsza i Biała Przemsza. W Jurze mieszkają różne gatunki nietoperzy, które w jaskiniach znajdują bezpieczne schronienie.

podkowiec duży

Okiennik Wielki

Skąły przybierają ciekawe kształty. Na wielu z nich uprawia się wspinaczkę skalną.

zamek Ogródzieniec

Na szlakach turystycznych można zwiedzić ruiny zamków.

Jaskinia Łokietka

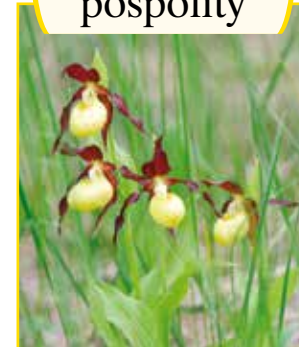
Jura to kraina jaskiń. Ich badaniem zajmują się speleolodzy i archeolodzy.

Pustynia Błędowska

W Jurze znajduje się Pustynia Błędowska.

obuwik pospolity

warzucha polska

Jurę cechuje bardzo bogata roślinność, którą można podziwiać w lasach, na łąkach i na skałach. W tej okolicy rośnie wiele rzadko spotykanych roślin: brzoza ojcowska, obuwik pospolity, przytulia krakowska i warzucha polska.

1. Wypisz ciekawe miejsca z okolicy Jury Krakowsko-Częstochowskiej.
2. Czy wiesz, jak wyglądają skamieliny amonitów i belemnitów?
3. Odszukajcie na mapie Polski Kraków i Częstochowę.

1. Opisz ilustrację. Użyj wyrazów z ramek.
2. Na czterech kartkach napiszcie jak najwięcej wyrazów, które oznaczają nazwy ludzi, zwierząt, roślin, rzeczy.

kto? co?
góral
owczarek
owce
świerk
kapelusz
chata

3. Dokończcie zdanie: „Biegam, czytam, skaczę z radości. Co robię? Wykonuję...”.

co robi?
co się z nim dzieje?
pływają
obserwuje
płynie
opalają się
budują

4. Jakie kolory widzisz na ilustracji? Napisz ich nazwy i ułóż je w kolejności alfabetycznej.

jaki?
jaka?
jakie?
błękitne
wysokie
czerwona
żółty
kudłaty
wąska

5. W każdej ramce jest jeden wyraz, który nie pasuje. Odszukaj go.

chata • jodła
marynarz
chusta • wysoki
ryba

pływa • słucha
wyjeżdża
wędruje
gwizdek • gwizdże

morskie
słoneczna • biała
mewa • kolorowe
trójkątne

6. Wskaż dwuznaki w wyrazach napisanych w ramkach. Policz głoski i litery w tych wyrazach.
7. Ułóż zdanie z rozsypanki wyrazowej. Napisz je w zeszycie.

bezpiecznych o wakacji. czasie
w Pamiętajcie zabawach

Warmia i Mazury

Warmia i Mazury to jeden z najbardziej malowniczych regionów Polski. W tej części naszego kraju jest wyjątkowo dużo lasów, jezior i rzek. Mieszka tam też dużo dzikich zwierząt.

Warmia i Mazury

ryś

bielik

żuraw

W Krainie Wielkich Jezior Mazurskich znajduje się największe polskie jezioro – Śniardwy.

Przez Warmię i Mazury przepływa wiele rzek. Jedną z nich jest Krutynia. Prowadzi nią popularny szlak kajakowy.

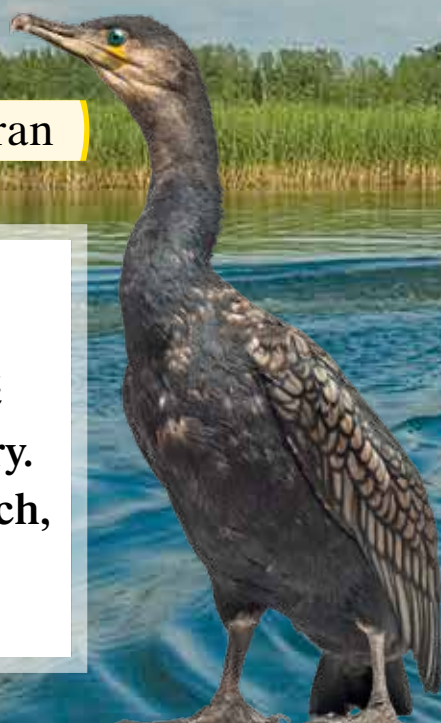
Jeziora i rzeki połączone są siecią kanałów. Tworzą atrakcyjne szlaki wodne. Takim szlakiem jest na przykład Kanał Elbląski.

zamek w Lidzbarku Warmińskim

Na Warmii i Mazurach można zobaczyć wiele ciekawych budowli: stare zamki, kościoły, cerkwie, pałace, wiatraki.

kormoran

Krajobraz Warmii i Mazur obfituje w lasy iglaste, czyli bory. Żyje w nich wiele gatunków dzikich zwierząt. W niektórych miejscach można zobaczyć największe zwierzęta żyjące w naszym kraju – żubry. Kraina ta jest także siedliskiem ptaków chronionych, takich jak bieliki i orły przednie, oraz ptaków wodnych: żurawi, kormoranów, czapli.

1. Znajdź na mapie największe jeziora Warmii i Mazur.
2. Poszukaj informacji o ptakach wodnych żyjących na Warmii i Mazurach.
3. Wybierzcie region Polski. Przygotujcie prezentację na jego temat.

22
czerwca
Pierwszy
dzień lata

Gazeta Przyjazna

Czasopismo klasy 2

Numer 15

Oto zdjęcie, które dziadek Gabrysi zrobił podczas pobytu w Norwegii. Pierwszy dzień lata na norweskiej wyspie Spitsbergen (czytaj: szpicbergen) wygląda inaczej niż w Polsce.

NASZE WAKACYJNE PLANY

Gdy zaczyna się lato, myślimy o wakacjach. Niektórzy z nas mają już plany wakacyjne:

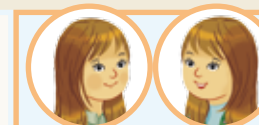
Sławek

Chcę się nauczyć nurkować. Będę miał taką możliwość, bo wakacje spędzę nad jeziorem.

Emil

Razem z rodzicami wybieram się na rajd po górach. Postanowiłem założyć dziennik podróży.

Ola i Maja

Wakacje spędzimy w domu. Rodzice zapisali nas na warsztaty malarskie.

Patryk

Do leśniczówki wujka Adama zabiorę ze sobą aparat fotograficzny. Postaram się zrobić ciekawe zdjęcia.

Zuzia

Pojadę na kolonie „Lato z astronomią”. Już się cieszę na nocne obserwacje nieba!

Ula

Pierwsze dni wakacji spędzę u cioci i wujka na wsi. Razem z Piotrkim będziemy obserwować ptaki.

CIEKAWOSTKA

W tym roku najdłuższy dzień i najkrótsza noc w Polsce przypadają 21 czerwca. Dzień trwa wtedy około 17 godzin, a noc – około 7. Jest to przesilenie letnie.

PRZYPOMINAJKA

Pamiętajcie:
jutro, 23 czerwca,
DZIEŃ OJCA.
Przygotujcie swoim
tatom niespodzianki.

*Wszystkim naszym Czytelniczkom i Czytelnikom
życzymy bezpiecznych, zdrowych i słonecznych wakacji.
Wracajcie do szkoły uśmiechnięci, wypoczęci i pełni energii!*

Redakcja

słowa: Agnieszka Frączek

muzyka: Mariusz Matuszewski

Jeszcze tylko chwilek parę...

Hej, popatrzcie na zegarek –
jeszcze tylko chwilek parę
i czy Gdańsk to, czy Opoczno
znów wakacje się rozpoczną.

refren:

A wakacje są po to,
żeby brykać z ochotą.
A wakacje są po to,
by oddawać się psotom!

Jeszcze sześć lub siedem chwilek
i pobiegnę za motylem,
a z ropuszką tuż po burzy
zgrabnie wskoczę do kałuży.

refren:

Bo wakacje są po to...

Już za cztery i pół chwili
sklecę sobie fort z badyli,
z wiatrem w polu zagram w berka
i posłucham, co ptak ćwierka.

refren:

Bo wakacje są po to...

Dziura

W kącie ogródka, obok rumianku,
ktoś dziurę wygryzł mi o poranku.
Spoglądam z góry w głąb czarnej dziury –
a tam stół, półki i abażury,
łóżko i pranie na długim sznurku,
biurko i róża w szklance na biurku.

– Kto się rozgościł w moim ogródku?! –
pytam i pytam, ale bez skutku...

Lecz nagle – co to? Jakieś pazurki
kiwnęły na mnie prosto z tej dziurki,
a w ślad za nimi doleciał głosik:

– Wpadnij na ciastka.
Nie daj się prosić!...

Zwierz

Rozsiadł się pod drzewem zwierz.
Ani żółw to, ani jeź,
nie żyrafa i nie żubr,
żaden żuraw, żuk czy bóbr.

Rozsiadł się pod drzewem zwierz:
rzędy kłów i wzdłuż, i wszierz,
ogon, grzywa, uszu troje,
zakurzonych skrzydeł roje.

Co to za przedziwny zwierz?
Sam go spytaj, jeśli chcesz.

A to historia!

A to historia! W moim hamaku
śpi hipopotam.

– Halo, chłopaku! –

wołam, lecz hipcio chrapie w najlepsze.

Chuligan schował brzuch w moim swetrze,

łapy okręcił polarem w chmurki

(o! spod tej chmurki sterczą pazurki!),

pod ucho wsunął chustę z frędzlami...

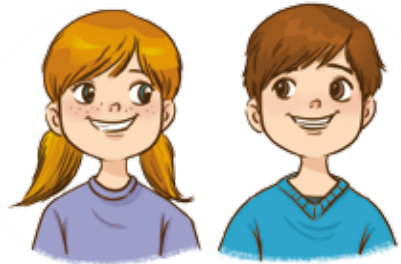
Chyba na dobre chce zostać z nami!

Hm... skoro tak, to... Cicho już, ciii!

Nie hałasujmy, niech sobie śpi.

Co już wiemy? Co potrafimy?

Wiemy, jak opracować kodeks klasowy. Staramy się go przestrzegać.

Czytamy opowiadania, baśnie, wiersze, legendy.

Bawimy się w aktorów.

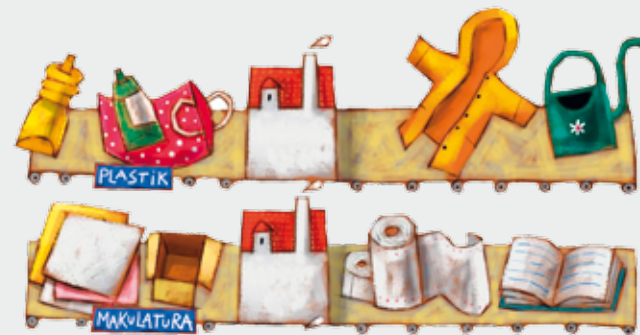
Dyskutujemy na różne tematy, na przykład: jakie są prawa dziecka, skąd się bierze szczęście, dlaczego warto czytać.

Potrafimy napisać list, życzenia, zaproszenie.

Staramy się poprawnie pisać wyrazy z trudnościami ortograficznymi.

Znamy wiele nowych słów, na przykład: ekologia, meteorolog, archeolog, pejzaż, recykling.

Umiemy zdobywać informacje. Wiemy już dużo o wilkach, pingwinach, owadach, rybach i ptakach.

Znamy już Arktkę, Antarktydę, Jurę Krakowsko-Częstochowską, Warmię i Mazury.

Wiemy, skąd się biorą chmury i dlaczego pada deszcz, jakie są źródła energii i jak powstają nowe rośliny.

Prowadzimy obserwacje. Eksperymentujemy. Zorganizowaliśmy festiwal nauki.

Uczymy się nie tylko w klasie, ale też na przykład w pracowni rzeźbiarza, manufakturze papieru, ogródku meteorologicznym i w leśnej pasiece.

Autorki: Maria Lorek, Monika Zatorska

Konsultanci:

konsultacja merytoryczno-dydaktyczna – **dr hab. Eugenia Rostańska**; przyrodnicza – **dr Piotr Klepacki**

Recenzenci:

recenzja merytoryczno-dydaktyczna – **dr hab. Małgorzata Żytka, prof. UW**;
przyrodnicza – **dr Mirosław Dolata**; językowa – **prof. dr hab. Jerzy Podracki**;
ds. równościowych – **dr Iwona Chmura-Rutkowska**

Redakcja merytoryczna: Magdalena Chlebowska, Alina Namiecińska

Redakcja językowa: Monika Niewielska

Dyrektor artystyczny, koncepcja graficzna: Artur Matulaniec

Grafik, projekt okładki: Katarzyna Trzeszczkowska, grafik: Ewa Marszał

Teksty: Agnieszka Frączek, Roksana Jędrzejewska-Wróbel, Janusz Korczak, Marcin Malec, Edward Szymański, Natalia Usenko

Fotoedycja, produkcja sesji: Maciej Marcinek

Stylizacja i scenografia: Katarzyna Mickiewicz, Katarzyna Trzeszczkowska

Rekwizyty: Beata Stachańczyk

Skład i lamanie: Olga Latuszkiewicz, Jarosław Pawłowski

Redakcja techniczna: Maria Kaszkowiak

Korekta: Małgorzata Chrobak, Ewa Grzona

Wydanie I, 2016

Wydawca: **Ministerstwo Edukacji Narodowej**

Warunki korzystania z podręcznika: www.naszaszkola.men.gov.pl

Adaptacja dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (uczniów niepełnosprawnych mających trudności w uczeniu się i/lub komunikowaniu się, w tym niesłyszących i słabosłyszących, z upośledzeniem umysłowym, autyzmem i afazją)

Adaptacja polegała na modyfikacji tekstów i ilustracji z uwzględnieniem potrzeb komunikacyjnych i edukacyjnych ww. uczniów.

Szczegółowe omówienie wprowadzonych zmian znajduje się w poradniku dla nauczyciela dostępnym na stronie:

www.naszelementarz.men.gov.pl

Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki, Pracownia Lingwistyki Migowej, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa

Autorzy: Agnieszka Bajewska-Kolodziejak, Katarzyna Cichocka-Segiet, Małgorzata Czajkowska-Kisil, Emilia Danowska-Florczyk, Piotr Mostowski, Paweł Rutkowski, Małgorzata Skuza, Krystyna Ziątek

Recenzenci: recenzja surdopedagogiczna – **Justyna Kowal**; oligofrenopedagogiczna – **Beata Rola**;

w zakresie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji – **Agnieszka Pilch**; językowa – **Małgorzata Burta**

Redaktorzy merytoryczni: Paweł Rutkowski, Piotr Mostowski

Redaktor językowa: Emilia Danowska-Florczyk

Adaptacja grafik, skład i lamanie: Łukasz Kamieniak

Kierownik adaptacji: Paweł Rutkowski

Rok adaptacji: 2016

Materiały na licencji Creative Commons – Uznanie Autorstwa 3.0 Polska (szczegóły www.naszaszkola.men.gov.pl):

Teksty: Agnieszka Frączek, Roksana Jędrzejewska-Wróbel, Janusz Korczak, Marcin Malec, Edward Szymański, Natalia Usenko

Ilustratorzy: Magdalena Babińska – s. 42, 43, 56, 58, 78, III strona okładki; **Marta Drapiewska** – I strona okładki, strona tytułowa, s. 6–7, 8, 9, 29, 30, 31, 43, 47, 49, 53, 64, 68, 69, 73; **Alicja Gapińska** – s.

28–29, 52, 62–63, 69, 78; **Andrzej Gosik** – s. 34–35; **Artur Gulewicz** – s. 14–15, 20–21, 78, 79;

Elżbieta Kidacka – s. 18–19, 26–27, 38, 39, 54–55, 76–77, 78; **Daniel Rudnicki** – s. 10–11, 12–13; **Piotr Rychel** – II strona okładki, s. 24, 25;

Elżbieta Śmietanka-Combik – s. 2, 5, 44, 45, 46, 47, 48, 65, 78; **Beata Stachańczyk** – s. 52–53; **Beata Zdeba** – s. 74–75.

Autorami prac na s. 32–33 są dzieci ze Szkoły Podstawowej Fundacji „Elementarz” w Katowicach.

Fotograficy i fotografie: Krzysztof Hryncyszyn – s. 60 (pletwonurek); **Manufaktura Papieru Czerpanego w Kobyłce** – s. 51 (tabliczki woskowe);

Marcin Morawski – s. 60–61 (Marcin Malec i Cyber-Ryba); **Tomasz Piłat/Robert Sobociński** – s. 4 (dzieci), s. 16–17 (dzieci, doświadczenia

z wodą), s. 22–23 (dziewczynka), s. 40–41 (dzieci, dzień gier i zabaw), s. 46, (dzieci), s. 50–51 (dzieci w manufakturze papieru), s. 56–59 (dzieci, festiwal nauki), s. 79 (dziewczynka); **Tomasz Piłat** – s. 26

(strach na wróble), s. 33 (prezent dla mamy), s. 40 (zabawki), s. 47 (zakładki do książek), s. 73

(lornetka, farbki, zeszyt), s. 79 (rzeźba królowy); https://pl.wikipedia.org/wiki/Salmo_trutta – s. 12 (pstrąg); https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Grand_Rhinolophe.jpg – s. 67 (podkowiec duży); https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Warzucha_polska_centuria_4.JPG – s. 67 (warzucha polska).

Zdjęcia na s. 50–51 wykonano w Manufakturze Papieru Czerpanego w Kobyłce.

Materiały poza licencją Creative Commons – Uznanie Autorstwa 3.0 Polska (szczegóły www.naszaszkola.men.gov.pl):

Zdjęcia i agencje fotograficzne: Bartosz Bobkowski/Agencja Gazeta – s. 5 (defilada orkiestr); Andrzej Zygmuntołowicz/Reporter – s. 12 (belona); FLPA/Jack Perks/East News – s. 12 (okoń, dno jeziora); Ron

and Valerie Taylor /ardea.com/East News – s. 13 (ławica śledzi); Gerard Lacz/East News – s. 13 (dorsz); Vladimir Vitek/Photogenica – s. 13 (szczupak); Bios Photo/East News – s. 13 (łosoś); Paweł Lapiński

– s. 13 (dno morza); Photogenica – s. 16

(tło krople wody); Photogenica – s. 36 (pióro sójki); Ardea Picture Library/East News – s. 36 (sójka); Piotr Placzkowski/Reporter – s. 37 (bielik, żuraw); Imago/East News – s. 37 (labędź niemy); Value Stock

Images/East News – s. 37 (mysikrölik); Photogenica – s. 46 (książka, stosik książek, niebieska książka); Photogenica – s. 48 (zeszyt); Photogenica – s. 51 (tabliczka gliniana); East News – s. 51 (papierus),

Photogenica – s. 60 (rafa koralowa); UIJG/East News – s. 60 (wrak statku); Photogenica – s. 65 (park); Mariusz Cieszewski/Fotcom – s. 66–67 (Jura Krakowsko-Częstochowska);

Włodzimierz Porebski – s. 66–67 (Okiennik Wielki, zamek Ogorodzieniec, Pustynia Błędowska); Krzysztof Chojnacki – s. 66 (Jaskinia Łokietka); Jan Kucharczyk/East News –

s. 67 (obuwik pospolity); Mariusz Świtulski/Photogenica – s. 70–71 (jezioro); Piotr Placzkowski/Reporter – s. 70 (rzeka Krutynia, Kanał Elbląski);

Jan Włodarczyk/East News – s. 70 (jezioro Śniardwy); Eric Isselée /Photogenica – s. 70 (kormoran); Photogenica – s. 71 (bielik, ryś); Mircea Bezerghanu/Photogenica – s. 71 (żuraw zwyczajny); Rafał

Jabłoński/East News – s. 71 (zamek w Lidzbarku Warmińskim); Andrzej Kozik – s. 72 (Norwegia); Tomohiro Iwanga/amanaimages/Corbis/FotoChannels – s. 73 (aparatury fotograficzne); Andrea Crisante/

Photogenica – s. 73 (teleskop);

Ilya Andriyanov/Photogenica – s. 73 (sprzęt do nurkowania); Michał Marcol/Photogenica – s. 73 (łąka); Sergej Rusakov/Photogenica – s. 79 (pingwin); Anastasiya Maryankova/Photogenica – s. 79

(krajobraz); NREY/Photogenica – s. 79 (tulipany).

Zdjęcia agencji fotograficznych można nieodpłatnie publikować m.in. do użytku edukacyjnego i promocyjnego (szczegóły www.naszaszkola.men.gov.pl).

Minister Edukacji Narodowej zgodnie z art. 22c ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Dz.U. z 2004 r.

Nr 256, poz. 2572, z późn. zm. zasięgnął opinii rzeczoznawców: dr hab. Ewy Skrzetuskiej i dr hab. Katarzyny Kłosińskiej.

„Nasza szkoła. Podręcznik do szkoły podstawowej. Klasa 2. Część 4” autorem Marii Lorek, Moniki Zatorskiej zostaje dopuszczony z mocy prawa do użytku szkolnego (art. 22c ust. 2 ustawy z dnia

7 września 1991 r. o systemie oświaty, Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Rok dopuszczenia: 2015

BEZPIECZNE WAKACJE

112 numer alarmowy

997 policja

998 straż pożarna

999 pogotowie ratunkowe

„Nasza szkoła.
Podręcznik do szkoły podstawowej. Klasa 2.”
składa się z czterech części:

1. część

2. część

3. część

4. część

Warszawa 2016
ISBN 978-83-64735-65-3 (całość)
ISBN 978-83-64735-69-1 (część 4)

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ